

DOLENSKI LIST

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva okoli **Novo mesto**

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izhaja vsako sredo — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROČNINA 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje — TEK. RACUN pri Komunalni banki v Novem mestu št. 60-KB-16-Z-24

Štev. 2 (408)

LETO IX.

NOVO MESTO, 15. JANUARJA 1958

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predal Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenaročenih rokopisov ne vračamo — TISKA Casopisno podjetje »Slovenski poročevalci« v Ljubljani

Uspela konferenca komunistov v Novem mestu

V nedeljo, 12. januarja je bila v Novem mestu redna občinska konferenca Zveze komunistov. Razen 98 delegatov iz vseh krajev občine so se udeležili tudi organizacijski sekretar CK ZKS tovarišca Vida Tomšič, sekretar okrajnega komiteja ZKS Jože Borštnar, predstavniki OLO, občinskega LO in drugi povabljeni gostje.

Konferenca ZKS v Sentjerneju

V nedeljo dopoldne je bila občinska konferenca komunistov tudi v Sentjerneju, katere so se razen izvoljenih delegatov udeležili član OK ZKS Martin Zugelj in povabljeni gostje ter predstavniki kolektivov. Po preglednem poročilu o uspešnih in problemih političnega in ostalega dela v občini je bilo plodno razpravljanje, v katerem so delegati govorili zlasti o številnih organizacijskih vprašanjih, o kmetijstvu, kulturno-prosvetnem delu v občini in pod.

Zbori volivcev v novomeški občini

V dneh 18., 22. in 23. januarja bodo zbori volivcev v vseh volilnih enotah novomeške občine — 19. januarja v enotah izven mesta, 22. in 23. januarja pa na območju mesta. Na zborih volivcev bodo predlagali delegati za kandidacijsko konferenco za volitve ljudskih poslancev ter volili krajevne odbore.

V zadnjem tednu: 188 novih naročnikov!

Pridobivanje novih naročnikov razveseljuje napreduje; samo v preteklem tednu se je na list naročilo 188 novih naročnikov! Največ novih prijateljev domačega lista sta dodajala pridobila tovariša Peter Černič iz Črnomlja (62) in prav toliko tudi Janez Črnač iz Gradca v Suhu krajini. Zelo pridni so tudi posamezni pismonošci in stari naročniki Dolenjskega lista, ki propagirajo zanj v svoji okolici!

NAKLADA NAŠEGA LISTA ZNASA DANES ŠE 11.450 KOPIJ. Nadaljujmo z zbiranjem novih naročnikov do konca tega meseca! Pridobite nam tudi vi vsaj enega novega naročnika, da bo družina bralcev in naročnikov domačega lista še večja!

Notranjepolitični tedenski pregled

Vsako leto 10 odstotkov

Perspektivni načrt za razvoj gospodarstva v Sloveniji predvideva, da se bo kmetijska proizvodnja v Sloveniji povečala v prihodnjih letih za 50%, to pomeni letnih 10%. To je več, kot pa predvideva zvezni perspektivni načrt in zato je vprašanje, ali smo to nalogo lahko uresničili.

terem je med drugim rečeno, da bo tekmovanje za večje pridelke zajetih približno 70% vseh površin. Vrednost kmetijske proizvodnje v prihodnjih letih bo močno porasla, tako da bo Slovenija lahko nekatero pridelke tudi izvažala. Na novo bomo zasadili okoli 2500 ha hmelja, toda ne le v Savinjski dolini, marveč tudi okoli Čateža, v Poljanski dolini, ob Dravi ter končno tudi na Dolenjskem, ob Krki in v Beli krajini. Površine se bodo morale povečati od sedanjih 2200 na več kot 4500 hektarov. Zato bo potrebno zgraditi v krajih, kjer bomo hmelj šele začeli gojiti, tudi sušilnice, kar bo izvedljivo le v kooperaciji zadrugnikov z zadrugami. Sladkorne pese bomo posejali okoli 4800 hektarov, predvsem v Prekmurju in v okolici Ormoža, kjer naj bi v prihodnjih letih zgradili novo tovarno sladkorja. Izredno bo naraslo tudi pridelovanje krompirja. Namesto 70.000 vagonov bi morali po načrtu pridelati v letu 1961 še 168.000 vagonov. Ob letošnjih težavah s prodajo krompirja se bo verjetno kdo vprašal, kam bomo s tolikimi količinami krompirja. Res je, da nas je letošnja obilna letina našla nekoliko nepravilno, saj smo namisto običajnih 70.000 vagonov pridelali okoli 90.000 vagonov krompirja. Zato tudi nekateri težave s prodajo, ki pa so le prehodne, kajti mnogi kmetovalci so že preračunali, da se krompir zelo izplača porabiti za pitanje živine.

Pred volitvami poslancev

V novomeškem okraju bomo volili 15 ljudskih poslancev: 2 v zvezni zbor, 1 v zvezni zbor proizvajalcev (industrijska skupina), skupno z okraji Gorica, Koper, Kranj, Ljubljana in Trbovlje pa še 1 poslanca v kmetijsko skupino zveznega zbora. V republiško skupščino pa bomo volili: 8 poslancev v republiški zbor, v zbor proizvajalcev pa 3 (od teh 2 v industrijski skupini in 1 v kmetijski skupini)

V soboto 21. decembra je bila razpuščena Zvezna ljudska skupščina, hkrati pa so bile razpisane volitve za novo skupščino, ki bodo za poslance v zvezni zbor 23. marca, za zbor proizvajalcev pa 26. marca. Danes se je poslednjič sestala tudi Ljudska skupščina republike Slovenije, ki bo zaključila štiriletno delo s sklepom o svoji razpustitvi in z razpisom volitev za novo skupščino.

povojnih političnih manifestacij v državi. Zadnja štiri leta zvezne ljudske skupščine — pa tudi vseh republiških ljudskih skupščin — so tako bogata, da jih prav gotovo še lep čas ne bomo mogli v celoti pravilno oceniti. V teh sorazmerno kratkih letih je zvezna skupščina sprejela 223 zakonov — delo, ki je zahtevalo izrednih naporov, priprav, požnavanja našega razvoja in potreb. Res je, da so že skupšči-

listično-buržoazne Jugoslavije, gradili tudi novi socialistični družbeni sistem in vse do današnjih dni prešli razne stopnje graditve. Pri tem smo si vselej prizadevali, da pridejo v tem razvoju do izraza pravice delovnih ljudi in ti kar najbolj sodelujejo v vsakdanjem življenju naše skupnosti... kot je pred kratkim odgovoril podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksandar Ranković na željo direktorja »Jugopresa«.

Zakonodajno in ostalo delo skupščine je zaključilo sedanje

Tajništvo za notranje zadeve v novih prostorih

V drugi polovici decembra lani se je Tajništvo za notranje zadeve okraja Novo mesto preselilo iz dosegednih prostorov na Kidričevem trgu v nove prostore na sodišču, vhod iz Jernejeve ulice 1. V stavbi, ki jo je pred letom zgradila upravna prostora, bodo stanovanja za uslužbence tajništva. Pridobili bodo 7 družinskih stanovanj in nekaj samskih. Ker se uslužbenci, ki bodo dobili stanovanja, vozijo v službo tudi iz drugih krajev, bodo tam, kjer se bodo izselili, zmanjšali stanovanjsko stisko.

Gostinski tečaj

Tudi letos je Okrajna gostinska zbornica Novo mesto organizirala strokovni tečaj za delavce v gostinstvu. Tečaj se je pričel v ponedeljek 13. januarja v Smarjeških Toplicah. Trajal bo tri tedne. Na njem si bodo udeleženci, ki bodo na koncu opravili izpit, pridobili naslov polkvalificiranega gostinskega delavca. Za tečaj se je prijavilo 25 gostincev.

Stanovanja bodo gradili

Upravni odbor splošne bolnišnice v Novem mestu je sklenil nadzidati stavbo nove kuhinje, da bodo pridobili prostore za stanovanja. V ta namen bo najel posojilo 6 milijonov din, za katerega je okrajni ljudski od-

bor že dal potrebno jamstvo. Vsa podjetja in ustanove bi morale na podoben način v okviru lastnih možnosti skrbeti za stanovanja za svoje delavce in uslužbence, pa bi lahko prej ušla stanovanjsko stisko. Tako da sedaj celo nekateri kraji, ki doslej niso pošiljali na trg živine, prodajajo zadnje čase večje količine tega blaga. No, samo z uporabo krompirja za krmo stvar še ne bi bila rešena. Zato bomo zgradili nekaj tovarn za predelavo krompirja. V teh tovarnah bomo razen rezancev in škroba proizvajali tudi krompirjevo moko. Velike naloge narekuje perspektivni načrt tudi za živinorejo. Dosledno bomo organizirali pitanje goveje živine, predvsem telet, kar bo v veliki meri povečalo vrednost izvoza. Prav tako pa bomo uredili tudi mlečne rajone, tiste, kjer naj bi predelovali mleko v sir, maslo in ne nazadnje v mlečni sladkor. V teh letih bomo morali urediti okoli 60.000 ha pregonskih pašnikov, za kar bodo porabljena velika sredstva. Končno ostanejo še naloge v sadjarstvu in vinogradništvu. Obnovili bomo 8500 ha nasadov in proizvodnja se bo zaradi tega povečala za štiri petine. Seveda tega ne bomo dosegli do leta 1961, ker vse zasajeno sadno drevje še ne bo doseglo polne rodovitnosti. Toda predvidenamo, da bomo ob kolikaj dobri letini obrali leta 1961 okoli 19.000 vagonov sadja. V tem času bomo obnovili tudi 3500 ha vinogradov. Razumljivo, da so za doseg te cilje predvidena znatna sredstva, toda naloge so tako velike, da jih, kot že rečeno, brez razporejene mreže zadrugne kooperacije ne bo možno uresničiti. Tu pa čaka tudi dolenjskega kmeta in naše zdruge še veliko potrebnega in hvalečnega dela, ki ga bomo morali uresničiti, če hočemo s časom in s potrebami posameznika in družbe dobro v korak.

Tovariš Vid, na mnoga leta!

V četrtek, 9. januarja, je v Ljubljani sredi dela tiho in skromno praznovalo 50-letnico življenja inž. Jože Levstik, povsod znan in priljubljen tovariš, v vseh povojnih letih dolenjski ljudski poslanec, član plenuma CK ZKS in glavnega odbora Socialistične zveze, aktivist Osvobodilne fronte iz prvih dni narodnoosvobodilnega boja in neutrujen bорец za pravice delovnega ljudstva. Za nas Dolenjce bolj domače, če kratko povemo, da ima tovariš Vid zdaj že 50 let za sabo in mu danes, čeprav z nekajnevno zamudo, k temu osebnemu prazniku naš pokrajinski časnik v imenu nešteti znancev, prijateljev in tovarišev iza predvojnih, medvojnih in povojnih dni izreka najtoplejšje čestitke, zdrave in želje za osebno srečo, zdravje in nadaljnje plodno, vsestransko uspešno delo! Tovariš Vid je z Dolenjsko tesno povezan. Spoznal jo je še takrat, ko se je kot dijak vozil iz Zagorja ob Savi v ljubljanske šole in živo občutil socialne krivice in nujnost drugačne ureditve sveta. Po diplomu na pravni fakulteti se je vpisal še na agronomsko fakulteto v Zagrebu, kjer se je začela njegova borbeno pot za socializem. V Zagrebu je delal v krožku naprednih mladih ljudi pod vodstvom Janeza Marentiča; lik pokojnega revolucionarja je naš jubilat kot urednik toplo opisal, predgovoru knjige »Slovenska vas pod kapitalističnim jarmom«, ki je pravkar izšla pri »Kmečki knjigi«. Tovariša Vida se spominjajo mnogi Dolenjci kot sekretarja odbora Osvobodilne fronte za novomeško okrožje, bil pa je tudi načelnik oddelka za gospodarstvo pri SNOS itd. Po osvoboditvi ga srečamo na odgovornih mestih v vladi LRS, političnih, zadrugnih in drugih gospodarskih organizacijah. Vsa ta leta je opravljal vrsto odgovornih funkcij, vedno in povsod pa je ostal kot pravi zadrugni delavec in kmetijski strokovnjak tesno povezan z življenjem našega delovnega človeka. Tovariša Vida poznamo tudi kot pisca strokovnih in poljudnih razprav ter članov. Ljudska oblast ga je za njegovo vsestransko in prizadevno delo nagradila s mnogimi odlikovanji in priznanji, številni prijatelji, znanci, socialistični delavci in širok krog naših ljudi pa ga prav zaradi teh njegovih lastnosti cenijo in spoštujejo. Ob 50-letnici želimo tovarišu Vidu iz vsega srca: na mnoga, mnoga zdrava in srečna leta!

Razglas okrajne volilne komisije

Določitev območij zborov volivcev in števila delegatov za kandidacijsko konferenco

Z ozirom na ugotovitve, da so posamezni občinski ljudski odbori zmanjšali število zborov volivcev za kandidiranje poslancev za volitve v republiško in zvezno ljudsko skupščino, kar je v nasprotju z določili zakonov o volitvah ljudskih poslancev, pošilja okrajna volilna komisija dopolnitve razglasa o določitvi območij zborov volivcev in delegatov za kandidacijsko konferenco.

Revizija volilnih imenikov

Mnogo negotovanja so pri volitvah v ljudske odbore povzročile lansko jesen nepravilnosti in pomanjkljivosti v volilnih imenikih, o čemer smo pisali tudi v našem listu. Pri okrajnem ljudskem odboru je komisija za revizijo volilnih imenikov, pri občinskih ljudskih odborih pa stalne komisije za volilne imenike. — Komisije so že pričele delati in do 1. februarja morajo biti pregledni volilnih imenikov končani.

V volilne imenike morajo biti vpisani vsi volilni upravičenci, ki stanujejo ali se mudijo več kot šest mesecev v volilni enoti. Tisti, ki se stalno mudijo v volilni enoti krašji čas, pa se lahko izjavijo, da se vpišejo v volilni imenik sedanjega bivališča ter zato izbrisejo iz volilnega imenika v prejšnjem ali stalnem bivališču. To pomeni, da bodo lahko delavci, ki stanujejo na kraju zaposlitve več kot šest mesecev, volili v tem kraju, prav tako dijaki tam, kjer prebivajo za čas šolanja.

Ker je letos tudi potekel rok starim volilnim imenikom, bodo sestavljeni novi. To nalogo bodo morale opraviti komisije za volilne imenike pri občinskih ljudskih odborih skupno z matičarji v času OD 1. DO 10. FEBRUARJA. Po sestavi bodo novi volilni imeniki obložen čas razgrnjeni na vpogled volivcem.

V teh dneh hodijo člani komisij za volilne imenike od hiše do hiše in ugotavljajo število volilnih upravičencev in preverjajo ostale podatke. V interesu vseh volivcev je, da bodo napake imenikov res odpravljene do najmanjše mere, zato sodelujte in pomagajte pri preverjanju podatkov!

VOLILNI OKRAJ METLIKA - SEMIČ

Kraj zbora volivcev	Število volivcev	Število delegatov za: Zvezni zbor	Republ. zbor
1. Metlika	970	2	5
2. Rosalnice	353	1	2
3. Božakovo	176	1	1
4. Drašiči	294	1	1
5. Radovica	413	1	1
6. Slamna vas	127	1	1
7. Grabovec	145	1	1
8. Lokvice	241	1	1
9. Dragomilja vas	175	1	1
10. Bereča vas	325	1	1
11. Bukinja vas	139	1	1
12. Suhor	239	1	1
13. Jugorje	160	1	1
14. Dobravice	125	1	1
15. Prilostek	172	1	1
16. Podzemelj	316	1	1
17. Krasinc	170	1	1
18. Gradac	305	1	1
19. Črešnjavec	341	1	1
20. Črnačje	282	1	1
21. Kot	290	1	1
22. Gaber	194	1	1
23. Nestoplja vas	106	1	1
24. Rožni dol	232	1	1
25. Semič	325	1	1
26. Vavpca vas	169	1	1
27. Vrtača	173	1	1
28. Stranska vas	330	1	1
29. Streklevec	179	1	1
30. Osojnik	181	1	1
31. Gradnik	106	1	1
	8.541	34	41

VOLILNI OKRAJ SENTJERNEJ IN KOSTANJEVICA - PODOBČJE

1. Zameško	177	1	1
2. Ostrog	205	1	1
3. Groblje	220	1	1
4. Dol. Stara vas	271	1	1
5. Roje	205	1	1
6. Drča	205	1	1
7. Gor. Vrhpolje	382	1	2
8. Dol. Brezovca	237	1	1
9. Sentjernej	425	1	2
10. Vrh pri Sentjerneju	287	1	1
11. Gor. Gradišče	171	1	1
12. Dol. Maharovec	328	1	1
13. Dol. Mokropolje	185	1	1
14. Orhoviča	328	1	1
15. Loka	207	1	1
16. Gor. Gomila	151	1	1
17. Bela cerkev	216	1	1
18. Tomažja vas	146	1	1
19. Dobrava	172	1	1
20. Grmovlje	296	1	1
21. Skočjan	258	1	1
22. Hrustulje	220	1	1
23. Zloganje	215	1	1
24. Dol. Dole	322	1	1
25. Kostanjevica	336	1	1
26. Dobe	357	1	2
27. Orehovec	206	1	1
28. Prekopa	250	1	1
29. Ostrc	217	1	1
30. Vodenice	193	1	1
31. Črnača vas	195	1	1
32. Prušnja vas	109	1	1
33. Podobčje	336	1	1
34. Dobrava	181	1	1
35. Veliko Mraševo	201	1	1
36. Malo Mraševo	191	1	1
37. Sutna	99	1	1
38. Brezovica	142	1	1
39. Planina	142	1	1
	8.669	39	42

Beseda kanižarskih rudarjev

(Nadaljevanje in konec)

Nujno potrebno vzdrževanje starih jamskih objektov obseva skoraj vsa sredstva, ki so namenjena obratovanju, pomeni pa tudi veliko finančno breme, saj so stroški vzdrževanja zelo veliki in dodatno višajo lastno ceno nakopanega premoga. Poleg cen reproductivnemu materialu (jamski les, električna energija, drobni inventar in rezervni deli), ki so stalno v porastu, in neugodnih stroškov kamionskega prevažanja premoga od separacije na železniško postajo, ki znašajo povprečno 470 din za eno tono premoga, neugodno vplivajo na rentabilnost poslovanja podjetja tudi nove višje družbene obveznosti kot posledica novih ekonomskih predpisov. Le to opravičuje kolektiv kanižarskih rudarjev, ko se je tudi on pridružil ostalim solovaršem v borbi za sprostitve doseganih plafoniranih cen premoga.

ekonomskim predpisom glede družbenih obveznosti.

Rudnik ima izdelan in odobren investicijski program za povečanje kapacitete proizvodnje in potrebuje v prvi fazi za najnujnejša odpiralna dela ter opremo posojilo v znesku 142 milijonov dinarjev. Od tega zneska bo potrošeno za jamska dela 43.777.000 din, in sicer za dogradnjo novega izvoznega vpadnika z navozišči, izogibi in priključnimi obzorinimi progami ter črpalščem pod novim vpadnikom, dva zračna nadkopa kot sestavni del talinskega odpiranja jame in pomožni izvorni vpadnik proti dnu najnižje območja premogovne kadunje. Za zunanja dela je potrebno 10 milijonov 788.000 din za dogradnjo strojnice, remont separacije, zvezo med novim vpadnikom in separacijo ter čistišče in kanalizacijo na obratu. Znesek 78.350.000 din pa bi bil potreben za kompletiranje izvaževalne naprave z izvornim stolpom, za remont opreme separacije, za železne jamske vozčke, črpalke, transformatorje, kable, za električne vrtnale stroje in en kamion. Poleg tega potrebuje rudnik še preostanek zneska, t. j. 4.685.000 din za različne študije in izdelavo projektov.

Glede na dosežanja primitivna proizvodna sredstva oziroma na provizorične naprave za proizvodnjo, rudnik nima dovolj lastnih sredstev, da bi se rešil nesorazmernih dosega denega trošenja teh sredstev ter si zaradi objekte in nabavi opremo za povečanje proizvodnje, ki je predpogoj za nadaljne donosno poslovanje podjetja. Povsem razumljivo je, da je skrajno težavno s provizoričnimi objekti in napravami zadostiti definitivnim

Omenjeni znesek investicijskega posojila bo rudnik črpal tri leta in vzporedno s črpanjem letnih tranš ter po-

stopno izgradnjo in opremo, se bo proizvodnja iz leta v leto divgala in sicer od 35.000 ton na 40.000 ton v letu 1958, dalje v letu 1959 in 1960 na 50.000 oz. 70.000 ton ter v letu 1961 doseglja po programu predvideno proizvodnjo 90.000 ton letno. Z realizacijo investicijskega programa se bo storilnost občutno dvignila in sicer na približno 40%, na odkopu za 30%, jamska storitev za 40% in prav tako tudi celokupna rudniška storitev. Če upoštevamo znižanje osebnih in režijskih stroškov ter prav tako tudi materialnih izdatkov, se bo lastna cena proizvedene tone premoga znižala od dosedanjega 3.100 din na 2.550 dinarjev, kar pomeni da se bo dobiček povečal za 550 din pri 1 toni ali za okoli 50 milijonov din letno. Slednje tudi nakazuje, da bo rudnik zlahka odplačeval letne anuitete na prevzeto posojilo. Z realizacijo investicijskega programa se bo odprlo 3.260.000 ton premoga iz doser sledi, da bo posojilo bremenilo 1 tona premoga s 45 dinarji.

Kolektiv se prav dobro zaveda, da je od čimprejnjše dograditve in opreme novega vpadnika odvisno donosno poslovanje podjetja in te zato nadaljeval tudi v tekočem letu z nadaljnjim poglabljanjem in permanizacijo (betoniranjem) tega vpadnika, ki je sedaj v celoti dograjen v dolžini 270 metrov. Do dokončne točke ga bo potrebno izgraditi samo še 30 m. Za letošnje delo, ko podjetje še ni razpolagalo s kreditom, so trošili lastna sredstva iz zelo nizkega razpoložljivega amortizacijskega sklada. Proti koncu leta, ko so bila ta sredstva izčrpana, je bilo podjetje prisiljeno prekiniti z deli.

Vse to potrjuje, da ima Rudnik Kanižarica zaradi sorazmerno velikih premogovnih zalog, dobre kvalitete in ugodnih možnosti prodaje, vse pogoje za povečanje kapacitete proizvodnje in da je rudnik tudi v ekonomskem pogledu upravičen, da dobi investicijski kredit!

Naš obisk

»Z mopedom sem zelo zadovoljen, vožnja z njim je pravi užitek. S popravilom in servisnim pregledom sem bil zadovoljen, ker je bilo delo vestno in strokovno opravljeno. Tu sem dobil tudi vrsto bogatih in potrebnih nasvetov — iskrena hvala! Tako je napisal v dnevniku Tomosove servisne postaje pri Pionirju v Novem mestu tovariš Stanko Pleskovič, eden izmed številnih lastnikov motornih koles, ki so tukaj iskali uslug. Od marca meseca preteklega leta, ko so odprli servisno delavnico, je šlo skozi njo več kot 350 samo Tomosovih vozil.

delal. Nekaj je bilo pritožb čez zadnje amortizacije, pa sem našel napako. Sedaj so jo tudi v Kopru že popravili in bližnji so spet v redu.

Stoplji smo k črnemu SG 250, ki je stal na posebni delovni mizici. Lastnik je pripeljal na čiščenje. Motor je eden najlepših in tovariš Dornik pravi, da ga raje vozi kot katerega koli drugega, celo BMW ga ne doseže! Mogoče je to samo reklama, motorje pa mojster gotovo dobro pozna, saj je bil tri leta zaposlen v tovarni Puch v Avstriji in ima tudi tisti »sedmi čute«, ki si ga lahko pridobijo le nekateri mehaniki in še to le z dolgoletno prakso. Toda tudi drugi so s kopro »mašinko« zadovoljni. Inženir Bergant je napisal v dnevniki takole:

»Po prevoženih 17.000 kilometrih na motorju SG 250 sem navdušen nad uspešno izvedbo tega tipa. Edina pomanjkljivost je visoka cena...«

»Če bo promet tako narastal, je nadaljeval mojster, »bomo imeli letos precej dela. Motorji pa bodo prihajali razen na servisne pregledne tudi v remont. Državne ustanove so se že nasitile z motorji, upajmo da si jih bodo letos omislili kaj več tudi posamezniki, predvsem mopede. Težje so predragi in Pretis iz Sarajeva z NSU licenco nam bo verjetno nevarno konkuriral. V Kopru bodo mopede zdaj izdelovali še samostojno brez uvoženih delov.»

V servisno delavnico k Pionirju vsak voznik rad pripelje svoj motor, saj vse, da ga tukaj izroči v prave roke. Nemalo zaslug za to ima mojster Dornik, ki je v svoji delavnici ugotovil vrsto strokovnjakov za servisno in remontno službo.

»...popravljamo pa tudi druge, največ Jawa, čeprav moramo zanje posebej kupovati nadomestne dele, nam je pripravoval vojda servisa, prijazni mojster Zani Dornik, ki dela pri Pionirju že dvajseto leto. Tomosi prihajajo v glavnem le na obvezne servisne preglede, saj ljudje precej pazijo nanje, če zaradi cene. Sicer ga marsikdo rad malo »kristi« po blatniku ali reflektorju, težjih karambolov pa skoraj ni. Tudi reklamacij je zelo malo, komaj kakšnih sedem od sedaj in še to zaradi gum, ki jih kombinat v Borovem ni pravilno iz-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Precej verjetno je, da bosta zahodnonemški zunanji minister von Brentano in sovjetski zunanji minister Gromiko spomladi podpisala v Bonnu sovjetsko-nemški sporazum o trgovini in konzularnih odnosih. Za SZ je nedvomno najnujnejši trgovinski sporazum, čeprav se niso končala pogajanja o blagovnih seznamih.

Po sovjetskem mnenju bo po uveljavitvi sporazuma obojestranski blagovni promet dosegel že letos milijardo mark. Prihodnje leto naj bi znašal 1,3 milijarde mark, leta 1960 pa 1,6 milijarde mark. V primerjavi s sedanjim obsegom blagovnega prometa pomeni to velik napredek. V prvih devetih mesecih lani je uvoz iz SZ v Zvezno republiko znašal 300 milijonov mark, izvoz pa 177 milijonov mark. SZ bi najraje izvažala v Zahodno Nemčijo žitarice, les, rude in bencin, uvažala pa tovarniške naprave ter opremo za kemično industrijo in industrijo za predelavo železa.

Ceprav ugoden potek pogajanj med Bonnem in Moskvo ni v neposredni zvezi s širšimi vprašanji, ki otežujejo odnose med Vzhodom in Zahodom, je pa to dobro znamenje. Tako dobro znamenje, da so številni katoliški politiki v Zahodni Nemčiji nasloviili vsem članom zahodnonemškega parlamenta »Bundestaga«, nekakšen »manifest«, v katerem jih svarijo, naj se ne zanašajo na sporazume s Sovjetsko zvezo, »ker se se pojavila vznemirljiva znamenja, da se nemška politika obrača v napadno smer«. Očitno je, da mislijo predvsem na širša vprašanja in na željo javnosti, da bi se začela pogajanja

med Vzhodom in Zahodom, pri katerih bi tudi Zvezna republika igrala aktivno vlogo. Očitno je tudi, od kod so katoliški politiki dobili pobudo za svoj »manifest«.

Ta »manifest« je zelo značilen, ker je prišel ob času, ko je splošno razpoloženje zahodnonemške javnosti za pogajanja z Rusi. Se lani poleti o takem razpoloženju ni bilo ne duha ne sluha. Toda zdaj je drugače. Predsednik republike dr. Theodor Heuss je z zanesljivim občutkom politika povzel raz-

ZA KOLIKO STOPINJ

položenje svojih rojakov v novoletni poslanici, ko se je potoeval za tako zunanjo politiko, ki ne bi bila vkovana v »ideološke spone« in odvisna od »vojaško-tehniških vidikov«.

To pa še ne pomeni, da je bonnska zunanja politika napravila obrat za 180 stopinj. Morda je za napravilo javno mnenje, toda z uradno zunanjo politiko je zadeva bolj zapletena. Zunanje politike namreč ne oblikuje predsednik Heuss, čeprav je njegova novoletna poslanica brez dvoma značilna. Zunanjo politiko vodi stari kancler Adenauer.

Adenauer je presenetil svoje zaveznike na pariškem sestanku predsedniške vlad držav članice atlantskega pakta — posebno še Američane — s svojim »mirnim« govorom. V bistvu je Adenauer zahteval, naj Zahod skrbno prouči pomen Bulganinovih pism in

naj prvi odprta vrata za pogajanja s Rusi. Samo to in nič več. Toda je to je zadostovalo, da so se začeli ljudje spraševati, kaj je naglo starega, navidez trmatega in okorelega državnika, da je tako spremenil svoje stališče. Za Adenauerja je bila to velika sprememba.

Kakorkoli že, po svojem »mironem« govoru v Parizu Adenauer ni napravil nobene vidne poteze v to ali ono smer. Takoj se je umaknil na svoj dom v Rhodorfu in tam preživel dolge b. žitne počitnice. Ves ta čas ni sprejel nikogar in ni dal nobenih izjav. Le za novo leto je dal kratko izjavo, v kateri pravi, da bi bilo treba v novem letu usmeriti napore na sklenitev sporazuma o »nadzorovani razorožitvi«.

Tisti, ki pravijo, da skuša Adenauer predvsem dokazati, da so pogajanja s Rusi nemogoča, so izjavo z veseljem sprejeli in poudarili, da trenutno to ni glavno vprašanje. Glavno vprašanje naj bi bila brezatomsko zona v Srednji Evropi, sklenitev nenapadnega pakta med Vzhodom in Zahodom, predvsem pa sestank državnikov na najvišji ravni.

Eno je gotovo: Adenauer ne bo na svojo pest poskušal nobenih širih pogajanj z Rusi, ker se ne bi hotel zameriti zaveznikom, predvsem ZDA. Njegov »mironi« govor pa tolmajče tako, da ni hotel ostati osamljen in trmasto vztrajati na starih pozicijah. To dokazuje, da zna stari kancler vsaj pristihnuti javnemu razpoloženju, če že ni iskreno za pogajanja z Rusi. Kaj je z našim, pa bo lahko pokazala samo prihodnost.

8 volilnih okrajev - 488 delegatov

Priloge na volitve ljudskih poslancev za zvezno in republiško skupščino. — Najprej bomo na zborih volivcev izvolili kandidacijske delegate za posamezne volilne okraje, le-ti pa bodo na okrajni kandidacijski konferenci izbrali kandidate za posamezne volilne okraje. — Februarja bomo na ponovnih zborih volivcev razpravljali o predlaganih kandidatih, nato pa sprejeli sklep o njihovi kandidaturi.

Naš okraj je za volitve poslancev zvezne in republiške skupščine razdeljen na 8 volilnih okrajev. Občina Crnomelj predstavlja en volilni okraj, občini Metlika in Semeč enega, občini Straža-Toplice in Žužemberk enega, občina Novo mesto dva volilna okraja, občini Sentjernej in Kostanjevica-Podbočje en volilni okraj, občini Mokronog in Mirna en volilni okraj in občina Trebnje en volilni okraj.

Od 10. do 23. januarja bodo v vseh volilnih enotah — te so iste kot za lanske volitve v ljudske odbore — zbori volivcev. Na njih volijo volivci z javnim glasovanjem kandidacijske delegate. Izvoljeni delegati bodo nato na okrajni kandidacijski konferenci izbrali kandidate za posamezne volilne okraje. Od 8. do 17. februarja bodo ponovni zbori volivcev v vseh volilnih enotah. Na teh zborih bodo volivci razpravljali o kandidatih, ki jih bo predvidevala okrajna kandidacijska konferenca in nato sprejeli sklep o kandidaturi kandidatov, za katere se bodo odločili. Kandidati, ki jih bodo izbrali zbori volivcev, bodo prišli zate na kandidacijsko listo.

V vsakem volilnem okraju

bo izvoljeno določeno število delegatov za kandidacijsko konferenco, posebej za kandidate za zvezno in posebej za republiško ljudsko skupščino. V volilnem okraju Crnomelj bo izvoljenih na zborih volivcev za izbiro kandidatov za zvezno ljudsko skupščino 32 delegatov, za izbiro kandidatov za republiško pa 41 delegatov. V volilnem okraju Metlika-Semeč bodo izvolili za predlaganje zveznih kandidatov 28, za predlaganje republiških kandidatov pa 40 delegatov. Straža-Toplice in Žužemberk bosta imela za izbiro zveznih kandidatov 32 delegatov, za republiške pa 39 delegatov. V prvem volilnem okraju občine Novo mesto bo izvoljenih za izbiro zveznih kandidatov 19, za izbiro republiških pa 34 delegatov, v drugem volilnem okraju za izbiro zveznih 22, za izbiro republiških kandidatov pa 32 delegatov. V Sentjerneju in Kostanjevici-Podbočju bodo izvolili za izbiro zveznih 34, za izbiro republiških pa 41 delegatov. Mokronog in Mirna: za zvezno 19, za republiške 26 delegatov in volilni okraj Trebnje za izbiro zveznih 18, za izbiro republiških kandidatov pa 31 delegatov.

Bolničarji so ustanovili strokovno društvo

Bolničarji našega okraja so že delj časa čutili potrebo po strokovnem društvu. To praznino so izpolnili 27. decembra 1957, ko so se zbrali v okrašenih dvorani pljučnega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto na ustanovnem občnem zboru, ustanovili društvo iz 7 članov in izbrali upravni odbor.

Naloge, ki čakajo novo društvo, so obširne. Najglavnejša med njimi je pomoč članom pri strokovnem izpopolnjevanju. Bolničarji se dobro zavedajo, da se morajo strokovno stalno izpopolnjevati, da bodo kos odgovornemu poklicu in nalogam, ki jih od njih zahteva in pričakuje bolnik in naša skupnost. V društvu so se včlanili vsi bolničarji zaposleni na območju našega okraja.

Ustanovnemu občnemu zboru društva bolničarjev so prisostvovali tudi predstavniki sveta za zdravstvo, zdravstvenih zavodov in sorodnih strokovnih družbenj, ki so novemu društvu želeli čimveč uspehov. Društvo šteje okoli 90 članov.

Mirko Benčina

Likvidacija restavracije v Kanižarici

Občinski ljudski odbor Crnomelj je sprejel sklep o prenehanju obratovanja restavracije v Kanižarici. V prostorih, kjer je dosedaj obratovala »restavracija«, bo podjetje Rudnik rjavčevega premoga v Kanižarici uredilo menzo za svoje delavce in uslužbence. Sklep obč. LO je potrdil OLO Novo mesto.

Kadar nam pišete, omenite poštni predal Torej: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, poštni predal 33. To zadostuje, vašo pošto pa dobimo prej kot sicer!

Strel v trebuh

Knjigovodja kmetijske zadruge Črešnjavec pri Semeču, doma iz Dobričev, se je 6. januarja vračal okoli 18. ure domov. Med potjo je dobil strel v trebuh. Zaradi težke poškodbe se ga prepeljali v bolnišnico. Preiskava bo ugotovila, od kod je prišel strel.

Če zaklanjih praščerejci ne boste odirali, bo to škodilo vašemu žepu, zato praščerejci oderte in odnesite kožo zbiralec! KOTEKSA, ki vam bo plačal lepe denarce!

Kot na divjem Zapadu ...

V soboto, 11. januarja, okoli pol ene popoldne je šla uslužbenka hotela Kandija Martina Simic v mesto po opravkih. Na mostu se je za trenutek ustavila in pogovarjala z nekim znance. Ljudje, ki so bili v bližini, trdijo, da so zaslišali slab pok. Simičeva pa je začutila pekočo bolečino na desnem hrbtu. Prepeljali so jo v novoletno bolnišnico, kjer so ugotovili, da je došla strel iz malokalibrskega strelnega orožja. Izstrelje je prebil hrbec in obitjal v vratu med ožiljem in ga dostel niso mogli izvilci zaradi nevarnosti za njeno življenje.

Revolucionarno valovanje na Dolenjskem pod vplivom Oktobrske revolucije

Frankček Jaje 10

Januarja 1919 je šlo 8 sentjernejških prostovoljcev pod vodstvom Rafka Hudoklina na korosko fronto. Tam pa so doživeli le novo razočaranje. Zato se je revolucionarni nacionalisti Jerele junija 1919 vrnili domov — kot komunisti. Tudi naprednjak Franc Schmit, tajnik krajevne JDS, se je pridružil komunistom Majzliju, Pirkoviču in Jerele...

vič z Gorice pri Vel. Podlogu, ki je kot avstrijski ujetnik v Ukrajini doživel boljševiško revolucijo in se navzel njenih idej. Sskrivali niso bili organizirani. Povezovali jih je le skupno nezadovoljstvo in prebujajoče se puntarski duh.

Po avstrijskem razpadu je socialno-demokratska stranka priredila 8. decembra 1918 v Brežčah shod, na katerega je prišlo »veliko število kmetov iz bližnje in daljne okolice«. (»Napredek«, XIII, 1918). Toda po shodu se socialdemokratska stranka ni zmenila za revolucionarno kmeto, kmetje pa ne za njo.

V soboto 10. maja 1919 je prišel domov na Gorico Anton Ivanc, ki je z nekaj domačini pobegnil s koroske fronte, ko je tam zaradi avstrijske ofenzive prišlo do razsula. Ivanc je spomladi 1918 sodeloval v uporu v Judenburgu, po avstrijskem zloemu je bil nekaj časa doma, nakar je moral ponovno v vojsko na Korosko. Od tam je razočaran dezertiral z orožjem.

5. maja 1919 je bila zaradi Koroske razglašena nova mobilizacija in objavljeno obsedno stanje. Razglas je še posebej opozarjal begunce na ostro kazen.

Zandarji so Antona Ivanca ob prihodu domov opozorili, naj se vrne v svojo enoto. Odgovoril jim je, da bo šel, kadar ga

bo volja. V ponedeljek zjutraj 12. maja so prišli ponj trije orožniki iz Krške vasi. Ivanc je tedaj še spal na skednju. Domači so ga obvestili o nevarnosti. Ko so orožniki začeli repetiranje puške na skednju, so ustrelili v skedenj. V naslednjem hipu je Ivanc skočil s skednja, se skril za vodnjak in streljal na zandarje, ki so mu nekaj časa odgovarjali.

Na strele so Antonu Ivancu prišli na pomoč Janko Vidovič, Alojz in Janez Matos ter Ivančev brat Miha. Ker niso imeli pušk, so pograbili kar vile, palice in kopače. Ko so orožniki opazili pomoč, so se začeli umikati z Gorice proti Vel. Podlogu, kjer so se skrili v šoli.

Ivanc je s štirimi sovaščani sledil orožnikom do Vel. Podloga. Tam se mu je pridružil kakih 10 kmetov, oboroženih z vojaškimi in lovskimi puškami. Uporniki so obkolili šolo in zahtevali, naj se orožniki vdajo. Ko so jim zagotovili, da jih ne bodo pobili, so oblegani izročili kmetom svoje orožje. Razoroženi orožniki so se nato lahko vrnili domov.

Po tej prvi zmagi so kmečki puntarji pod vodstvom Antona Ivanca in Henrika Longa s Pristave, ki je bil zadnje leto ubežnik iz avstrijske vojske, krenili na pohod po Krškem polju. Po vseh so zbirali orožje in pozivali kmete, naj se jim pridružijo. Iz Podloga so šli skozi Pristavo, Kalce-Nalido, Malo Kraševno in na Brod. Tam so na glavni cesti pretrgali telefonsko zvezo med Kostanjevico in Brežicami.

Z Broda je uporniška četa, ki se je v vsaki vasi okrepila z novimi puntarji, odhitela skozi Veliko Mraševno in Cerklje v Krško vas, kjer je popoldne napadla žandarmerijsko postajo. Orožniki so pred premočjo zbežali v Brežice in upornikom pustili celo nekoliko orožja.

Nato so kmečki uporniki zavili v Skopce in Vihre. Pri Mrtvicah so proti večeru trčili na okrog 15 žandarjev, ki so jih poslali proti boljševiškim Poljem. Kmetje so se z njimi spopadli. V krajši borbi ni bil nihče ranjen. Nato so se umaknili žandarji in kmetje.

Zvečer so se uporniki vrnili na Gorico. Tam so jedli in pili, glavili zmago in končno s trobento dali znak za razhod. Oborožene skupine so se razšle v posamezne vasi.

Cez dva dni je na Krško polje vdrl oddelek srbske vojske, da bi pomagal žandarjem zadušiti boljševiški upor. Nekaj upornikov se je umaknilo v Gorjance, nekaj v Krakovski gozd pod Rako, nekateri so skrivali doma, nekateri pa so se hitro vrnili v svoje vojaške enote.

Cez nekaj tednov so večino upornikov polovili. Vojne obveznike so odpeljali v Ljubljano, kjer so bila skoraj leto dni brez sodbe zaprti v vojaških zaporih. Ostale so gonili v Krško, od tam pa so 14 ujetnikov, zvezane na eni verigi, 12. junija 1919 odvedli v Novo mesto. Po treh in pol mesecih zapora so jih brez obsoje pustili domov. (Po podatkih Janka Vidoviča, Janeza Matosa in Mihaela Ivanca.)

Tako je buržoazna oblast zadušila ta kmečki upor, ni pa mogla uničiti revolucionarne ideje, čeprav so žandarji uvedli pravo strahovladno. Celo klerikalni »Domoljub« je 11. septembra 1919 objavil dopis »Divjanje žandarjev v Mraševnu, v katerem je poročal, da je v Vel. Mraševnem več primerov, dokazanih s pričami, kako so žandarji iz Krške vasi divjali proti kmetom in celo proti otrokom.

Do jeseni 1920 so se uporniki iz zaporo v kasarni vrnili domov. Septembra 1920 se je iz Sovjetske Rusije vrnil na Gorico boljševik Ivan Unetič. Čeprav niso na Krško polje od nikoder prihajali komunistični agitatorji in organizatorji, so šli mnogi kmetje novembra 1920 organizirano na voliče v Vel. Podlog in glasovali za Komunistično stranko, ki je dobila 99 glasov, za socialiste pa je glasovalo 34 kmetov.

Anton Ivanc, organizator kmečke vstaje na Krškem polju, je kasneje šel v Spanjo, se tam boril proti fašizmu in za socializem žrtvoval tudi svoje življenje. Na podobnem način je maja 1919 nastala tudi skupina kmečkih upornikov okrog Kostanjevice.

Nekaj nezadovoljnih kmetov iz okolice Kostanjevice je z orožjem dezertiralo s koroske fronte. Njim so se pridružili fantje in moške, ki se maja 1919 niso hoteli odzvati mobilizaciji za Korosko. Zandarji so neprestano iskali in lovili te vojne ubežnike, ki so se imeli za »kmečki kader«.

»SAJ MORAM BIT' ZADOVOLJEN...« Spremljevalec in tovariš

Solske kuhinje, po poročilih članov okrajnega odbora Rdečega križa, v našem okraju v nekaterih občinah dokaj dobro delajo. Prosvetni delavci se trudijo, da otroci vedno dobivajo malico, če ne tople, pa vsaj hrano, kar je zelo koristno za otroke, predvsem tiste, ki prihajajo v šola iz oddaljenih krajev. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti v zimskem času.

nim delavcem, ki naj povedo svoje mnenje, kar mislim, da bi bilo z ozirom na veliko akcijo, ki je v teku, potrebno, da tudi tistim staršem, ki imajo slab odnos do svojih in drugih otrok, v pisani ali izgovorjeni besedi povedo, da nimajo prav če govorijo: »Tudi jaz sem hodil v šola, pa nisem nikoli dobil niti tople niti hladne malice, ampak šiba«. Tisti, ki tako gleda na sedanost, se v naši družbi ni še nikdar naučil, zato mu je treba pomagati, da bo razumel našo družbeno stvarnost, ker drugače ga bo razvoj

puštil za sabo. Iz zdravih otrok bo zrastle zdrav rod, zato tudi ne smemo varčevati s trudom, da mlademu rodu damo tisto in toliko, kolikor potrebuje za svoj telesni in duševni razvoj. Naša socialna in delovna zakonodaja ščiti in spremlja mladega človeka vse do njegove polnoletnosti, skrbi za njegovo zdravstveno stanje itd. Da bi akcija organizacije in delovanje šolskih kuhinj tim bolj uspevala je tudi Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Novem mestu prispeval pri ocej finančnih sredstev za ure-

ditev in opremo kuhinj in sicer v sledečih zneskih po občinah: za šola v občini: Cрномelj 44.370 din, Trebnje 38.720 din, Šentjerneji 39.145 din, Mokronog 26.920 din, Semič 27.710 din, Metlika, 61.830 din, Straža 36.287 din, Mirna 34.700 din, Žužemberk 28.375 din. Novo mesto 40.000 din. Za novomeško gimnazijo znesek še ni porabljen.

»V prigrbu vam pošiljam ček za 6 dolarjev za mojo naročnino in prosim, da mi ne zamerte, ker sem tako pozan. Dolenjski list dobim radno, le vaših je bolj počasen, za kar pa ne dolžim vas, temveč to veliko razdaljo med nami in poštno postrežbo.

Dolenjski list mi zelo uga-ja, saj z vem iz njega, vedno vse novice iz mojega rojstnega kraja, ki ga še vedno tako ljubim! Rad bi obiskal stare kraje, če me le ne bo prehitela prezgodnja smrt. Da me boste vsaj malo poznali, vam pošiljam sliko rojaka iz dolenjske Severne Amerike, kateri vsak teden potuje vaš Dolenjski list. Casopis nam je tu naš pravi slovenski spremljevalec, domači tovariš in tudi učitelj. Upam, da me bo še naprej redno obiskoval, vam pa želim

Naš naročnik Frank Bowhan pozdravlja sorodnike na Dolenjskem

obilo uspehov in vam pošiljam prijateljske pozdrave! Tako nam je pred dnevi pisal naš naročnik Frank Bowhan iz Sheboygana v USA. Po-dobnih približno 50 dolarjev naših zvestih naročnikov iz raznih krajev smo okoli novega leta dobili še več. Vsem naročnikom v tujni smo hvaležni za dobre želje, vračamo jim lepe pozdrave in jim tudi mi želimo vso srečo, predvsem pa kar največ zdravja v letu 1958. Obnovite, prosimo, naročnino za Dolenjski list, ki ostane nespremenjena: 3 ameriške dolarje ali odgovarjajoči znesek v drugih valutah! Lahko nam pošljete denar v pisnih ali s čekovi. Pri branju lista iz domačih krajev pa želimo vsem našim naročnikom v tujni kar največ zadovoljstva in veselja!

Uredništvo in uprava Dolenjskega lista

Ko gobe po dežju...

Tudi letos se nismo mogli upreti stari navadi: odobritvi kreditov za novogradnje na jesen, ko zima že žuga izza brega. Poslopja potem res silijo iz raznočasnih novembraških poplavin kot gobe po dežju, na nadure in kvaliteto pa pozabimo.

Ena izmed mnogih je hitro zrastle stavba Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje med Kidričevim in Prešernovim trgom. Poizvrivalnim »Pionirjevcem« je uspelo, da so jo takorekot čez noč postavili. V petek je bila pod streho, čeprav so začeli betonirati temelje šele decembra. »Težave smo imeli s težkim izkopom,« nam je povedal delovodja Ljudvik Zagar. »Predvidevali smo da bomo z zemeljskimi deli končali oktobra, pa smo skoraj mesec dni pozneje. Zaradi gripe sem imel tudi precej ljudi v bolnišnici, tako da smo morali rok prve faze za nekaj dni podaljšati. Od začetka so tudi rekli, da bo samo polovica podkletega, zdaj pa je vse. Kvaliteta ni trpela, ker se ni bilo takega mraza.«

»Z gradnjo in kvaliteto smo nazarekno zadovoljni. V starih prostorih nam že zraka zmanjkuje,« se je malo pošaharil tovariš Colarič z Zavoda za socialno zavarovanje. »Upamo, da bo stavba končana še letos. Na podstrešju bo imela tudi dvoje stanovanj...«

Za drugo fazo še nimajo pogodbe, kaže pa, da se želijo čimprej preseliti.

»Kaj pa karamboli?« sem vprašal. Nasmeh se je: »Oh, kar brez skrbi bodi; trideset let že vozim, pa nimam še nobenega! Takol mi je bilo žal, da sem se tako neumno zarekel, saj bi lahko vsak takoj videl, da vozi zelo spretno, s tistim občutkom, ki ga za avtomobil nima vsak. Že od mladega so ga veselile »mašine« in tehnika in poklic ga še danes navdušuje. Nekaj minut pred Mokronogom je pomahala na cesti ženica. »Vzemite me s seboj. Bom šla s tisto, ki jo greste iskati, za spremljevalko!« Ko pa smo prišli v trg, smo ugotovili, da to ni tista bolnica, za katero je klical telefon. Kaj zdaj? Sofer je hitro rešil položaj: »Kar obe bom vzal, saj je prostora!« In res je klo Čez petindvajset minut smo se že ustavili pred novomeško bolnišnico...

Tako gre dan za dnem. »Rešilec« najde tudi v tako zakotno vas, da bi človek mislil, da še z vozom ne moreš tja. Če ne gre drugače, pa kar čez travnik. Zdjaj imajo obiljuben tudi nov avtomobil — »Skodo« iz Češkega, mogoče bodo dobili tudi dva, kar bo seveda komaj zadostovalo za normalno delo.

»Veš, France je pa odlični fant!« ga je pohvalil Erbežnik, »vsi ga imamo radi.« Zbure so že za nama. Pot skozi Lakenko je strma in polednela. Zaskrbelo me je.

Nekaj minut pred Mokronogom je pomahala na cesti ženica. »Vzemite me s seboj. Bom šla s tisto, ki jo greste iskati, za spremljevalko!« Ko pa smo prišli v trg, smo ugotovili, da to ni tista bolnica, za katero je klical telefon. Kaj zdaj? Sofer je hitro rešil položaj: »Kar obe bom vzal, saj je prostora!« In res je klo Čez petindvajset minut smo se že ustavili pred novomeško bolnišnico...

Tako gre dan za dnem. »Rešilec« najde tudi v tako zakotno vas, da bi človek mislil, da še z vozom ne moreš tja. Če ne gre drugače, pa kar čez travnik. Zdjaj imajo obiljuben tudi nov avtomobil — »Skodo« iz Češkega, mogoče bodo dobili tudi dva, kar bo seveda komaj zadostovalo za normalno delo.

»Vzemite me s seboj. Bom šla s tisto, ki jo greste iskati, za spremljevalko!« Ko pa smo prišli v trg, smo ugotovili, da to ni tista bolnica, za katero je klical telefon. Kaj zdaj? Sofer je hitro rešil položaj: »Kar obe bom vzal, saj je prostora!« In res je klo Čez petindvajset minut smo se že ustavili pred novomeško bolnišnico...

Razglas okrajne volilne komisije

Tables showing election results for various districts: VOLILNI OKRAJ ČRNOMELJ, VOLILNI OKRAJ TREBNJE, VOLILNI OKRAJ MIRNA - MOKRONOG, VOLILNI OKRAJ NOVO MESTO I, VOLILNI OKRAJ NOVO MESTO II, VOLILNI OKRAJ STRAŽA - TOPLIČE IN ŽUŽEMBERK. Each table lists candidates and their respective vote counts.

Tri tisoč voženj

Telefon je poklical tako reko, da me je kar spretelo. »Reševalna postaja...« »Tratar Mira... ne, jaz nisem... slepeček...« kaj je kričanje v slušalki še hotelo, nisva razumela. »Dajte no slušalko komu drugemu, ali pa govorite bolj zbrano...«

Cez nekaj minut je že drvel bel »rešilec« po asfaltu in skozi Smarjeto proti Mokronogu, kjer čakal v vasi Slepeček žena z notranjo krvavitvijo na prevoz v bolnišnico.

»Takle »dekavček« pa kar dobro potezne,« sem načel pogovor, ko sem opazil, da kazalec na brzinomeru ščegeta številko sto.

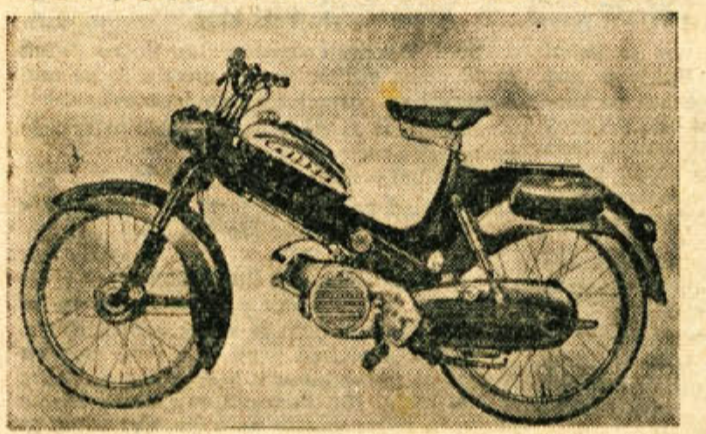
»Ja, seveda,« se mi je nasmehal tovariš Jože Erbežnik, ki je mimogrede povedano najstarejši sofer v Novem mestu, saj se pravkar pripraviva na petdesetletnico. »Toda koliko časa bo še, ne ve nihče. Vedeti

je namreč treba, da noben avto v taki službi ne more zdržati dolgo. Sedaj imamo samo tega, in če odpove, se bolniki lahko kar pod nosom obrisejo. Tako je bilo spomelci, ko smo bili skoro tri mesece brez vozila!«

In navzlic temu so lani prevozili preko 80.000 kilometrov. Telefon je poklical tritisočkrat in tritisočkrat so sedeli soferji reševalne postaje za volan, pa najsi je bilo zjutraj ali popoldne, poletno nedeljsko popoldne ali strupen snežen vihar.

Najdalj je pri ustanovi sofer Franc Oprešnik, ki je že pred enajstim leti vozil starega »korejca« z velikim rdečim križem, saj se ga prav gotovo še spominjate.

»Veš, France je pa odlični fant!« ga je pohvalil Erbežnik, »vsi ga imamo radi.« Zbure so že za nama. Pot skozi Lakenko je strma in polednela. Zaskrbelo me je.

Tomosov moped COLIBRI je pripravljen kot prva nagrada za enega naših naročnikov, ki bo do 31. januarja 1958 vplačal letošnje naročnino. Zrebanja bodo deležni vsi stari in novi naročniki Dolenjskega lista. Naročite si domači tednik, če ga še nimate! Priporočite ga sosedom in znancem, če ga še ne poznajo!

1. LETO JE MINILO IN NOVO JE TU: KAKO SMO STAREGA ZAKLJUČILI GLEDE BOLEZNI?

Menim, da ste me hoteli vprašati predvsem glede nalezljivih bolezni, ker je epidemiologija v glavnem stvar našega zavoda. Sploh opazimo novega padec vseh nalezljivih bolezni z izjemo nalezljivega vnetja jeter ali epidemnega hepatitisa, ki ga povzroča poseben virus. Zoper to bolezen nimamo razen res visoko razvitega čista za osebno higieno in dobre komunalne higiene nobenih uspešnih protiepidemijskih mer. Povsod v Sloveniji ta bolezen narašča, tako tudi pri nas. Ker je v splošnem precej blaga narave, dani nekatere posameznike kar dobro »zdelo«, nimamo prehudih skrbi zaradi nje, čeprav nas njena kulturnost neprijetno preseneča. K sreči upada, saj jo je bilo v prvem tromesečju skoraj toliko kot vsa ostala tromesečja skupaj. Ker živimo na področju, kjer so črvesne nalezljive bolezni doma, je bilo seveda tudi letos nekaj primerov tifusa, paratifusa in griže, vendar ne toliko kot prejšnja leta.

Je odpič in noric. Stevilo obolelih otrok je bilo skoraj toliko kot prejšnja leta, predvsem lani. Moramo pa poudariti, da se je prijavna služba letos močno izboljšala in so bili prijavitelji vsi primeri, ki so prišli do zdravnikarja, česar prej ni bilo. Ostale bolezni niso pokazale posebnega števila in so v splošnem redkejše kot lani. Stevilno so se gibale v »normalnih mejah«, kar seveda ne pomeni, da smo s takim stanjem zadovoljni.

Povečala se je mreža zdravstvenih ustanov in okrepila z večjim številom zdravstvenega kadra. Tudi vojni park rešilnih postaj se je izboljšal. Nerodno je bilo lani, da novomeška bolnišnica zaradi prezidave ni mogla sprejeti bolnikov z nalezljivimi boleznimi in smo bili vezani v tem pogledu na kliniko in Ljubljani in bolnišnico v Brezicah. Z novim letom se bo tudi to spremenilo.

Naš zavod je letos nadaljeval obširno akcijo za iskante klicnosceve črvesnih nalezljivih bolezni, ki bo zajela vse prebivalstvo okraja nekako v sedmih letih, če dobimo prevzorno sredstvo za sanitarnega tehnika, ki to delo opravlja. Nujno je treba dvigniti osebno higieno in komunalno higieno med prebivalstvom, kar je vezano seveda z dvigom splošne življenjske ravni. Še vedno so namreč pri-

Manj boleznih - več sreče

Intervju z dr. Božom Oblakom, direktorjem okrajnega higienskega zavoda

meri, ko ljudje ne kličejo zdravnikarja in pustijo bolnika doma, češ »se bo že pozdravilo«. Prav tako je ponekod ljudem vseeno, kakšno vodo pijejo in kako imajo urejeno hišo z okolico. Tudi pravilna in zdrava prehrana še ni povsod vredna iste pozornosti, ki jo zasluži. Preventivne mere, kot so razna cepjenja, v nekaterih predelih okraja še niso dovolj prodrle. Vse to vpliva na pojav nalezljivih bolezni, ki bi sicer lahko še bolj občutno padle. Moram pa reči, da večjih epidemij prav zaradi boljše zdravstvene službe ni več, razen gripe, ki je letos spet zajela ves svet.

2. KAKŠEN NAPREDEK SMO DOSEGLI GLEDE ZDRAVSTVENEGA STANJA PREBIVALSTVA V OKRAJU V PRIMERJAVI S PREDVOJNIM IN POVOJNIM POVPREČJEM?

Napredek je prav gotovo izreden. Mreža zdravstvenih ustanov je večja in bolj zasedena, zavarovalništva je socialno preporočljiva, zdravstvene ustanove (predvsem kurativne) so

moderno opremljene, življenjska raven je višja in prosvetljenost prebivalstva je večja. Vse to se pozna. Ljudska oblast nudi posameznim bolnikom in zdravim ljudem brezplačno zdravniško pomoč in pregled, pa tudi zdravila. Zdravstvena zakonodaja je močno napredna, čeprav nekatere stvari še niso urejene, se pa sedaj urejajo. Mislim na higiensko službo.

Morda je prebivalstvo premalo seznanjeno s preventivnim zdravstvom, kar velja tudi za odgovorne ljudi. Velike akcije kot so fluorografija, cepjenje proti otroški paralizni, razne asanacije in podobno sicer mnogo stanejo, vendar je njihov uspeh nedvomni, če je organizacija brezhibna. Najlepše vidimo napredek pri nalezljivih črvesnih boleznih. Leta 1946 je bilo na območju bivšega novomeškega okraja 123 bolnikov s trebušnim tifusom, 20 s paratifusom in 188 z grižo, lani pa je bilo na območju sedanje okraja, ki je mnogo večji, le 8 primerov trebušnega tifusa, 16 primerov paratifusa in 10 primerov griže. Podobno je pri drugih nalezljivih boleznih. Če

pregledamo vse bolezni, je še vedno največ bolnikov bolnih na srcu in ožilju, sledijo bolezni dihal, nato vse ostale. Zdravljenje je moderno in zaradi tega uspešnejše kot nekdanj, preventiva pa je sorazmerno še vedno preslabotna. V primerih predvojnem in povojnim stanjenj opazimo porast prebivalstva zaradi manjšega umiranja predvsem dojenčkov, pa tudi podaljšanja starostne dobe, ki je kar precejšnje. Oboje je znak napredka v zdravstvu in standardu.

3. NA KAJ BI V TEM RAZGOVORU RADI ŠE POSEBEJ OPOZORILI GLEDE NADALJNJEGA ZDRAVSTVENEGA PROSVETLJEVANJA?

Za naš primerjave z ostalimi v Sloveniji sorazmerno zaostal okraj, je zdravstvena prosveta izredno važna. Predavanj, tečajev in raznih akcij ni nikdar dovolj. Mislim pa, da je tako sicer z vsemi pripomočki za oči in ušesa prirejeno predavanje ali tečaj za naše razmere, če premalo. Potrebno bi bilo več

posameznih štikov z ljudmi. Preveč se zanašamo na organizacije Rdečega križa, na prosvetne delavce in morda še na koga, ki pa vsi ne morejo s temi oblikami dela povsod prodreti. Gotovo stori lahko časopisje pri tem precej. Mnenja sem, da bi bilo potrebno angažirati prav vsakega zdravstvenega delavca, od bolničarke do zdravnikarja, da bi v individualnem pogovoru z ljudmi širil zdravstveno prosveto, kar bi dalo nedvomno najboljša rezultata. Ljudje radi poslušajo nasvete in se ravnajo po njih, vžen je le način, kako se jim približati. Zdravniški obisk na domu, posvetovalnica za matere in otroke, terenski obiski medicinskih sester, bolnišnica, pa tudi ambulante bi v tem pogledu lahko mnogo storili. Nedvomno bi bila to ena najuspešnejših preventivnih akcij kurativne zdravstvene službe.

4. SVOJČAS SMO OBŠIRNO POROČALI O ZDRAVSTVENO - ASANACIJSKI AKCIJI GLEDE UREDITVE SANITARNIH NAPRAV IN VODE PRI NAŠIH SOLAH, KJER POMA-GA TUDI UNICEF. KAKO JE TRENUTNO STANJE TE AKCIJE, KAJ SMO DOSEGLI IN KAJ BO NAREJENEGA V LETU 1958?

Lani je bil organiziran nekajednevni tečaj za upravitelje 50 šol, ki pridejo za akcijo v posebnih delavcah in morda še na koga, ki pa vsi ne morejo s temi oblikami dela povsod prodreti. Gotovo stori lahko časopisje pri tem precej. Mnenja sem, da bi bilo potrebno angažirati prav vsakega zdravstvenega delavca, od bolničarke do zdravnikarja, da bi v individualnem pogovoru z ljudmi širil zdravstveno prosveto, kar bi dalo nedvomno najboljša rezultata. Ljudje radi poslušajo nasvete in se ravnajo po njih, vžen je le način, kako se jim približati. Zdravniški obisk na domu, posvetovalnica za matere in otroke, terenski obiski medicinskih sester, bolnišnica, pa tudi ambulante bi v tem pogledu lahko mnogo storili. Nedvomno bi bila to ena najuspešnejših preventivnih akcij kurativne zdravstvene službe.

„No, Cilka, ali mi ne daš roke!“ ŠE LETOS JO BOMO DOGRADILI

Pred tridesetimi leti, da pred dobrimi tridesetimi leti je v režiji mladega genija Jožeta Gorjupa upravljal Jelsevar v »Divjem lovcu« z gornjsimi besedami takrat rosnu mlado Roziko Jankovič. In Rozika, ki je bila takrat prvič zares na odru, mu je odgovorila:

»Saj ne jemljemo slovo za vedno, na večer se zopet vidimo...«

To so bile prve besede in Rozika se jih še danes natančno spominja, tako, da jih niti primerjal nisem s Finčgarjevimi. In še nikdo je Roziko tistega večera upravljal — bila je to boginja Talija. Tudi ta ji je rekla, po čem si sicer, pa vendar... »No, Rozika, ali mi ne daš roke?«

Rozika je je najbrž pogledala z začudenimi očmi, ki so takrat še malo vedele o svetu in tudi njeje odgovorila:

»Saj ne jemljemo slovo za vselej, na večer se zopet vidimo...«

Res, Rozika Jankovič se je še večkrat srečala z njo, saj je oblikovala vodilne vloge še v Kravju na Betajnovi, Navadnem človeku, Dr. ju, Narodnem poslanecu, Hlapcih, Veroniki Deseniški, Visoki pesmi, Klostreškem žolnirju in Pernjakovihi. Oblikovala je več kot dvajset prvih vlog in v tej sezoni bo v Ani Christi praznovala 35-letnico svojega dela.

Ob tej priložnosti smo se v novoletnem razpoloženju oglašili pri njej, da jo povprašamo, kako in kdaj je minilo teh 35 let, saj je Rozika še vedno mlada in sveža, vselej pripravljena na razgovor. Malce se je začudila, ko je akad. slikar Miro Kugler začel risati njeno podobo, vendar se je kmalu utopila v spomine in začela pripovedovati.

»Bilo mi je trinajst let, ko sem začela. Gorjup je bil čudovit režiser. Imel je namreč veliko znanja in kulture pa malo domišljivosti. Nase skoraj ni gledal. In krasen spored smo imeli, same drame in teh sem si vse življenje tako neziskotno želela! Bila sem pri Sokolu, Zal je Gorjup kmalu umrl, pravzaprav zgorel, kajti tako nenehno delo kot je bilo lastno Gorjupu, človeka kmalu pokoplje. Potem nas je učil učitelj Brodnik. Tudi njega smo imeli radi.«

»Kaj pa si kot igralka želite v letu 1957?«

»Da bi dobro odigrala jubilejno predstavo. Ta je še prav Zahvala DPM

Sprevod z Dedkom Mrazom po mestu, Bršljanu, Smihelu in Zabjti vasi, kjer so bili obdarovani vsi predšolski otroci, je bil lepo doživljanje za naše najmlajše. Za podporo se zahvaljujemo okrajnemu in občinskemu odboru Socialistične zveze Novo mesto, Motomontazi, ki je dala na razpolago prostore in napravila vse električno inštalacijo na šestih kamionih, tovarni Novoteka, ki je sama okrasila kamion in dala s tem pobudo tudi drugim podjetjem za prihodnje novoletno jelko. Zahvaljujemo se vojaški godbi, podjetjem Pionir, Gorjanci, Rog, Zvezna ter vse ostalim podjetjem in privatnikom, ki so kakor koli pomagali.

Vse za mladino! Mestno društvo prijateljev mladine NOVO MESTO

posebno važna. Morala bom pokazati, česa sem se skozi življenje naučila. Potem si želim, da bi še dolgo igrala.

»Kaj pa mislite o naši kulturni in prosvetni dejavnosti?«

»Na pravi poti je. Memim, da je to višek, ki se lahko nepoklicno doseže. Pri nas je malo izbire, ker ni mnogo prebivalcev, zato morajo biti napor prirediteljev še toliko večji. Seveda mislim kulturno in prosvetno dejavnost v celoti, ker le-te ne predstavljata samo gledališke, marveč tudi razstave, publikacije, predavanja, tečaji, družbene prireditve, akademije, gostovanja in festivali, ki predstavljajo največjo manifestacijo našega dela.«

»Kaj vas navdušuje pri vašem delu?«

»Ze sama stvar, če je dobra. Potem se skušam vživeti v vlogo. Seveda sem srečna, če se mi to posreči. Pri tej Neži (Klostreški žolnir) sem res mislila, da sem Neža, celo počutila sem kakor v vročici govornice njene besede!«

»Kakšni so bili vaši uspehi?«

»Ze sama stvar, če je dobra. Potem se skušam vživeti v vlogo. Seveda sem srečna, če se mi to posreči. Pri tej Neži (Klostreški žolnir) sem res mislila, da sem Neža, celo počutila sem kakor v vročici govornice njene besede!«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

Na pobudo iniciativnega odbora v Ljubljani smo 22. XII. 1957 sklical posvet, katerega so se udeležili absolventi mojstrskih šol iz vseh krajev Slovenije. Med povabilnimi sta bila tudi direktor TSS prof. ing. Albert Nučič in predstavnik Mojstrske šole prof. ing. Hinko Petrič.

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Ljudje me imeli prav radi. Človek težko govori samo o sebi, to bi morali povedati drugo.«

MIRO KUGLER: kostanjevska igralka Rozika Jankovič

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

zule, da mladi obiskovalci zelo cenijo lutkovne predstave. Nujno bi bilo potrebno za lutkarje dobiti primeren prostor, ki bi bil sam njihov.

»Naši najmlajši obiskovalci so s lutkami zelo zadovoljni. Večkrat nas sprašujejo, kdaj bo spet naslednja predstava. Najbolj priljubljena sta Pavliha in lovec Jakaj.«

»Kakšne pa so vaše osebnosti želje v letu 1957?«

»Da bi delali tako kot smo doslej. Prepričana sem, da dobro delo mora zmagati.«

Res je, nikoli se nismo pogovarjali za vrhunstvo in prv-

Na Čatežu se morajo otroci učiti v tako mrtih prostorih, da jim pozimi celo zmrzne zrak. Zato so na zboru volivcev sklenili zgraditi šolo. Dobra volja domačinov in pomoč ljudske oblasti je že premagala največje težave. Za začetna dela je bilo vloženih 5 milijonov iz ne-gospodarskih investicij, domačin in šolska mladina pa so opravili 1432 prostovoljnih delovnih ur za izkop temeljev, darovali 75 m³ drv za apnenico in pripravili 30 ton živega apna. Ker so za potrebovali samo 25 ton, so ostanek prodali domačinom. Domačini so prispevali tudi 24 kubičkov smrekove hlodovine za stavbni les.

V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

»V celoti je treba pohvaliti prebivalce Gornje vasi pri Čatežu, ki so izpolnili vse svoje obvezne. Naj čemer gre priznanje poštovanemu članu gradbenega odbora tovarstvu Henzku Kralcu. Takoj za njimi je vas Razborje pri darovanih in prostovoljnih delih, s tovarštem Ovnikom na čelu. Tudi Rože so pokazale precejšnjo vnemo, po-

Občinski svet v Trebnjem

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

Za člane 9 svetov pri Oblo Trebnju so bili izvoljeni:

Svet za splošno upravo in naračanje: predsednik Marjaž Franc, člani: Piskur Jože — Trebnje, Skubic Franc — Grm, Novak Ivan — Trebnje, Cvar Mirko — Trebnje, Hub Silvester — Stari trg, Pprar Jože — Dol, Medvedje selo.

Svet za družbeni plan in finance: predsednik: Zidar Franc — Trebnje, člani: Mah Stane — Velika Loka, Mišmaš Jože — Stari trg, Ländič Jože — Pekel, Kolenc Anica — Pristava, Strajnar Ludvik — Trebnje, Barle Ignac — Roje, Poničkar Stane — Trebnje, Gabrijel Pavel — Prapreče.

Svet za kmetijstvo in gospodarstvo: predsednik: Jevnikar Franc — Dol, člani: Zupančič Jože — Trebnje, Brežar Darko — Sentilovrenc, Kotar Ivan — Dobrič, Češarek Stane — Mala Loka, Ing. Brovet Rupert — Odrga, Kolenc Franc — Dol, Podboršt, Mahnič Jože — Rihpovec, Porenta Franc — Odrga.

Svet za gospodarstvo: predsednik: Jutrač Ivan — Trebnje, člani: Sila Ignac — Trebnje, Kmetec Henrik — Dol, Nemška vas, Novak Jože — Gornji vrh, Grmvošek Rudolf — Trebnje, Rojc Meks — Trebnje, Bukovec Rudolf — Trnje, Lesjak Anton — Catež, Kukemberger Anton ml. Gor. Poničkar.

Svet za komunalne in stanovanjske zadeve: predsednik: Marolt Ivan — Stefan, člani: Strajnar Ludvik — Trebnje, Lavrič Anton — Primštal, Mežarič Avgust — Trebnje, Vavtar Milan — Krtna, Ing. Battelino Mitjo — Bič, Uhan Jože — Gor. Dobrava.

Svet za delo: predsednik: Cerne Franc — Trebnje, člani: Anžlovar Franc — Goljek, Vidmar Ludvik — Trebnje, Primož Franc — Trebnje, Gričar Adolf — Dol, Podboršt.

SAH

VIII. PRVENSTVO NOVEGA MESTA

Pretekli teden so igrali na turnirju za prvenstvo Novega mesta v glavem odločilnem in preslovnem partiji iz prejšnjih kol. V vodstvu je še vedno Bartoli, ki je doslej iz sedemkrat zabeležil celo točko v svoji korist. Jenko je po uspešnem startu pretekli teden zmabil, v drugo dvakrat izgubil. Tako s Finkom kot z Verbičem je igral na zmago in je odbil ponujeni remi. To se je masčevalo, dva poraza pa sta ga nekoliko zmanjšala njegove izgleda, da doseže drugo kategorijo, za katero je treba 8 točk. Fink, Ing. Košir in Cujnik si trenutno delijo tretje do peto mesto.

Vrstni red po VII. kolu: Bartoli 7 točk, Jenko 5, Fink, Ing. Košir in Cujnik 3 in pol, Hrovčič 2 (4), Ing. Košir in Gajski 2 (3), prof. Dobovec 1 in pol (2), po eno točko pa imajo še Škerič, Verbič in Saranovič itd. F. M.

Smučarska skakalnica v Ragovem logu

Sedaj, ko je zima že tu (čepav se ni snega), je postala vprašanja smučarske skakalnice v Ragovem logu in pravilo, da je zelo primeren. Deskočiče in lizek ne bosta zahtevala veliko dela, več težav pa bo z letalom, ki ga bo treba zgraditi iz lesa. O tem je na eni lanskem sej razpravljali tudi svet za telesno vzgojo Oblo Novo mesto, ki je obljubil svojo pomoč, žal pa v tej smeri ni bilo še nič naprednega. Če bi se kmalu prišlo do gradnje, bi Novomeščani se leto lahko gledali skoke, ne da bi bilo treba pešati več kilometrov daleč kot prej. Nova skakalnica ob primernem zaletu omogočala skoke okoli 20 m, kar bi bilo za naše razmere dovolj. Upajamo, da bo mogoče to vprašanje se leto rešiti. Smučarske skakalnice imajo sedaj že vspevod po Sloveniji, zato bi bilo prav, da bi se tudi v Novem mestu zganili. F. M.

Uspešni in težave veslačev KRKE

Pred kratkim je bila v prostorih novomeške vajeenske šole redna letna skupščina Veslaškega kluba »Krk«. Nič kaj razveseljivo ni, da so se skupščine udeležili člani kluba, medtem ko smo pogrešali predstavnike novomeških telesnih vzgojnih organizacij, prav tako pa tudi predstavnike oblastnih forumov. Ti se vabijo nso odzvali. Prav bi bilo, da se v bodoče (obdobje občinskih zborov in skupščine se žele pričnanja) kaj podobnega več ne pripeti.

Skupščino je otvoril predsednik kluba Miro Thorževski, ki je poudaril tudi občinsko poročilo o delu v obdobju od lanske skupščine. Navedimo nekaj glavnih misli iz poročila:

Peto leto delovanja Veslaškega kluba »Krk« ni bilo dovolj uspešno, ko smo si želeli lani, ko smo ob enških priročnostih sprejemali plan dela. Zivljenje v klubu se ni razvijalo čepav ima klub sedaj veliko boljše pogoje za delo kot pred leti, ko se ni bilo dovolj tolov, ko se nismo imeli obdarne tist Sedaj so pogoji za množično

udeleževanje v veslaškem športu, žal pa vse to ni v polni meri izkoriščeno. Tudi letno je klub zdelo pridobiti nove člane, toda odziv med mladino je bil slab. Še vedno je tu kriva tudi nedelavnost mlada in trenerskega sveta (posamezni člani so bili daljša časa odsotni), kot glavni vzrok pa lahko navedemo neurejeno klubsko življenje. Mladina išče v športu tudi razvedrilo in tega doslej klub ni imel. Težko je trenirati v klubih, ki nimajo posesti, zato je treba našti način, da se veslači po napornem treningu razvedrijo. Urejen klubsko življenje bi gotovo pritegnilo maračkatega mladinskega kluba, ki bi imel v klubu, da si mladniki. Še nekaj bi bilo treba poskušati, težko je zadržati mlada, ki se želijo preseliti v druge kraje, ki imajo boljše pogoje za delo.

V tehničnem delu poročila je predsednik omenil, da zimska vadba lani ni bila organizirana, spomladi pa je večina veslačev pričela trenirati precej pozno in poleg tega še nevedno. Trenerski svet ni deloval. Od instruktorjev sta ostala le dva, kar je odločno premalo. Vse to je vzrok, da niso bili doseženi vidni uspehi. Med najuspešnejše ekipne lahko štejemo dvojice scuj Brešak-Bele, ki je bil med najboljšimi v repednici, ništa pa dolga zastajala tudi mladi član Dolinšek in Markovič. Ostali niso najbolj redno trenirali, zato je razumljivo, da ni bilo pravih uspehov.

Letošnja V. doljenjska veslaška regata je bila prva predvidena kot obsežna in kvalitativna prireditev, katero b. proslavili s. obletnico obstoja kluba, žal pa se ni dalo dobiti dovolj sredstev in je bila zato zaradi neugodnih pogojev udeležba bolj skromna, a vseeno zadovoljiva. Državne prvenstva in regata na Bledu se klub ni udeležil, ker so bile priprave slabe, poleg tega pa taka red velika stane. Klub je uspešno sodeloval na prvem festivalu slovenske telesne kulture v paradi in na tekmovalstvu na Ljubljani. Klubsko prvenstvo letos ni bilo predvideno, kar je bilo premalo ekip, poleg tega je bilo premalo ekip, poleg tega

Svet za šolstvo, prosveto in kulturo: predsednik: Lavriha Anton — Velika Loka, člani: Jaklič Alojz — Gor. Vrh, Skalcar Zvonimir — Trebnje, Gartner Janez — Trebnje, Prijatelj Stane — Stari trg, Lazar Janez — Lokve, Bukovec Nace — Trebnje, Kržišnik Katja — Mala Loka, Smole Franc — Zubina.

Svet za zdravstvo: predsednik: Slavinec Avgust — Trebnje, člani: Gabrijel Pavel — Prapreče, Smole Ivanka — Trebnje, dr. Pavlin Jože — Trebnje, Hercog Minka — Dolenja vas, Repovž Milka — Trebnje, Bukovec Franc — Velika Loka.

Svet za socialno varstvo in varstvo družine: predsednik: Praznik Ignac — Sentilovrenc, člani: Kožal Stane — Trebnje, Bizjak Metoda — Velika Loka, Kafol Jože — Radna vas, Miklič

ŠMARJETA SPOMINU BORCEV

Okrajna spomeniška komisija v Novem mestu je dala pobudo krajevemu odboru ZB Šmarjeta za zgraditev novega grobišča in spomenika

padlim borcem v času NOB, aktivistom in talcem, ki so delovali na tem področju Grobišče. Vidite ga na sliki in je eno najlepših na Dolenjskem.

Za to delo so porabili 22 delovnih dni, poleg tega pa opravili precej prostovoljnih ur.

Krajevni odbor ZB NOV Šmarjeta in občinski odbor ZB

Tudi mi radi bomo Dolenjski list

nam pišejo vojači iz Požarevca. Svoje domače, dekleta in druge znance lepo pozdravljajo. Anton Krašovec, Stanko Lipač, Franc Molinšek, Martin Jančar, Vlado Puhek in Vlado Kočvar.

Pavel — Kamna gora, Hribar Tezerija — Veliki Gaber, Glavan Jože — Rožempelj, Oven Jože — Martinja vas, Peskar Alojz — Rače selo.

V stalne komisije so pa bili izvoljeni:

Komisija za volitve in imenovanja: Zidar Franc — Trebnje, Lavrič Anton — Primštal, Jarc Alojz — Vrbovec.

Komisija za prošnje in pritožbe: Jarc Bernard — Stranje, Skubic Franc — Grm, Dim Ivan — Hudeje, Smole Franc — Zubina.

Mandatno imunitetna komisija: Miklič Anton — Rihpovec, Oven Jože — Martinja vas, Grmvošek Anton — Vrhtrebnje.

Komisija za gospodarstvo: Novak Jože — Gorenji vrh, Jutrač Ivan — Trebnje, Dimič Anton — Zagorica.

Komisija za predpise in organizacijska vprašanja: Mah Stane — Velika Loka, Marolt Janez — Stefan, Praznik Ignac — Sentilovrenc.

Komisije zbora proizvajalcev: mandatno imunitetna komisija: Nose Alojz — Gor. Kamenja, Sever Jože — Zagorica, Mežan Alojz — Kamni potok.

Komisija za gospodarstvo: Brežar Darko — Sentilovrenc, Jevnikar Franc — Dol, Lavriha Anton — Velika Loka.

Komisija za predpise: Anžlovar Franc — Goljek, Kožar Janez — Rdeči Kal, Kukemberger Anton ml. — Gor. Poničkar.

Komisija za vprašanja delavskega samoupravljanja: Cerne Franc — Trebnje, Gabrijel Pavel — Prapreče, Marjaž Franc — Trebnje.

Novo mesto se lepo zahvaljuje Občinskemu ljudskemu odboru Novo mesto za denarno pomoč ter ing. Vinku Brežniku in šefu avtoparka Jovu

vodopodu, Francu Pavlinu iz Strelca, ki je pripravjal z delavci kamenje in ga vozil na pokopališče. Lepo se zahvaljujemo tudi vsem delavcem, ki so se potrudili pri delu. Pri nabavi peska pa so bile težave zaradi nerazumevanja nekaterih privatnikov. Prav tako tudi pri šmarjetski kmetijski zadruzi, kjer je knjigovodkinja prepovedala poslovanje Mariji Erjavcu izdajati kakršenkoli material, češ da nismo plačali še prvega računa. Cilka Kranjčeva je tudi v trgovini vpridilo ljudi pozivala organizacijo ZB in rekla, da ta organizacija ne bo plačala prevzetega materiala, kot da ostanejo organizacije komu kaj dolžne. Zaradi te prepovedi smo morali voziti potrebni material iz škočjanske zadrge, čeprav bi ga lahko dobili doma. Šele kasneje, kot smo se dogovorili z upravnikom zadrge, smo dobili potrebni material pri domači zadruzi.

ZELEZNIČARSKA PROTIALKOHOLNA LIGA

Ob novem letu se je zbralo nad 160 železničarjev novomeške podružnice Lige protialkoholne Slovenije. Njen predsednik, tovariš Zibert, je na občnem zboru opisal delovanje društva v preteklem letu. Železničarji se vse bolj zavedajo svoje borbe proti alkoholizmu, ki ovira delo in povzroča težke nesreče. Pričakuje se, da se bo leto delo podružnice še bolj razmahnilo. Do sedaj so s predavanji, prevzgojo in nasveti že precej dosegli, enega člana pa so tudi poslali na zdravilnišče. Pametno bi bilo, da bi podobne podružnice ustanovili tudi drugi kolektivni in se pridruživši železničarjem v težki borbi proti skupnemu sovražniku pod neslom: Trezen pri delu in doma!

Mednarodno društvo Partizan v Novem mestu je ob zaključku leto predložilo televadno akademijo. Polpodine je bil nastop za šolsko mladino in pionirje, zvečer pa za odrasle. Klub iz točkam programa se je spored hitro odvijal in ni bilo nobene zadržanosti. Zadovoljni so bili predstavi in burnim pleskanjem nagradila nastopajočih. Za uspeh nastopi zasluži novomeško društvo vse pohvalo. O nastopu bomo še poročali.

KINO

»KRKA« NOVO MESTO: od 14. do 16. jan. francoski film »Ko bi val fantje sveta«. Od 17. do 20. januarja poljski film »Kanal«. CRNOMILICA: 14. in 15. jan. francoski film »Podzemje Pariza«. 17. in 18. jan. češki barvni film »Glasba z Maraa«. 21. in 22. jan. kitajski film »Prehod preko reke Jang-čce«.

METLIKA: 14. in 15. jan. francoski film »Stopnice za služinčad«. 18. in 19. jan. »To je ljubezen«. KOSTANJEVICA: 19. jan. ameriški film »Prelomnica«.

TREBNJE: 18. in 19. jan. ameriški film »Baranova jeza«. Predstava v nedeljo ob 14. in 16. uri. »ROG« STRAZA: 18. in 19. jan. ameriški barvni film »Dr. v hili«.

DOL. »TOPICE: 18. jan. ameriški barvni film »V hili«. 19. jan. francoski film »Afera Mauric-«.

MALOGLASI

PRDAM DEVET MESECEV starega psa, nemškega ovčarja in pasjo hiško. Naslov v upravi Dolenjskega lista (18-58)

GAŠLIŠKO DRUŠTVO NOVOVEKESKIH ugodno prodaja klavirsko harmoniko (80 basov in register), violino, bas, krilni rog (tenor), trombon (pozavno), B klarinet in B jazz trubo. Vsi instrumenti so v dobrem stanju. Ogled vsak ponedeljek in četrtek od 15. do 18. ure v mestu Novotoku.

KUHINJSKO KREDENO prodaja Drago Hadl, Zagrebca 10, Novo mesto.

PRDAM ENODRUŽINSKO HIŠO v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (21-58)

DVOSEBNO STANOVANJE s pritiklinami v novi stavbi v Metliki, delno vseljivo tokaj, prodaj R. Romančič, Novo mesto.

SIVILJO začasno zaposlitev išče Hotel Kandija. Plača in ostali pogoji po dogovoru.

PRDAM NJIVO na kapiteljskem hribu (4500 kv. m). Naslov v upravi lista. (21-58)

MLINARI, POZOR! Mlinске kamne, mlinске ščare, mlinске ošt, sejalnice, mlinška sita, mlinске kleepe, elektromotor 10 HP, 7 HP inozemski, ugodno prodaja Kovarčič, mlinar, Novo mesto.

MLIN KOVACIČ v Novem mestu obseva vse kmete in dobavitelje vsakovrstnih žit. Da lahko zamenjajo žita za kvalitetne izdelke.

Tedenski koledar

Sreda, 15. januarja — Pavel Cetrtek, 16. januarja — Tomislav Petek, 17. januarja — Anton Puš. Sobota, 18. januarja — Vera Nedelja, 19. januarja — Marij Ponedeljek, 20. januarja — Fabijan Terek, 21. januarja — Neža Sonce, 22. januarja vzhaja sonce ob 7.35 in zahaja 16.50. Dan je dol 14 minut. Luna: 19. januarja ob 23.06 mlaj.

KINO

»KRKA« NOVO MESTO: od 14. do 16. jan. francoski film »Ko bi val fantje sveta«. Od 17. do 20. januarja poljski film »Kanal«. CRNOMILICA: 14. in 15. jan. francoski film »Podzemje Pariza«. 17. in 18. jan. češki barvni film »Glasba z Maraa«. 21. in 22. jan. kitajski film »Prehod preko reke Jang-čce«.

METLIKA: 14. in 15. jan. francoski film »Stopnice za služinčad«. 18. in 19. jan. »To je ljubezen«. KOSTANJEVICA: 19. jan. ameriški film »Prelomnica«.

TREBNJE: 18. in 19. jan. ameriški film »Baranova jeza«. Predstava v nedeljo ob 14. in 16. uri. »ROG« STRAZA: 18. in 19. jan. ameriški barvni film »Dr. v hili«.

DOL. »TOPICE: 18. jan. ameriški barvni film »V hili«. 19. jan. francoski film »Afera Mauric-«.

MALOGLASI

PRDAM DEVET MESECEV starega psa, nemškega ovčarja in pasjo hiško. Naslov v upravi Dolenjskega lista (18-58)

GAŠLIŠKO DRUŠTVO NOVOVEKESKIH ugodno prodaja klavirsko harmoniko (80 basov in register), violino, bas, krilni rog (tenor), trombon (pozavno), B klarinet in B jazz trubo. Vsi instrumenti so v dobrem stanju. Ogled vsak ponedeljek in četrtek od 15. do 18. ure v mestu Novotoku.

KUHINJSKO KREDENO prodaja Drago Hadl, Zagrebca 10, Novo mesto.

PRDAM ENODRUŽINSKO HIŠO v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (21-58)

DVOSEBNO STANOVANJE s pritiklinami v novi stavbi v Metliki, delno vseljivo tokaj, prodaj R. Romančič, Novo mesto.

SIVILJO začasno zaposlitev išče Hotel Kandija. Plača in ostali pogoji po dogovoru.

PRDAM NJIVO na kapiteljskem hribu (4500 kv. m). Naslov v upravi lista. (21-58)

MLINARI, POZOR! Mlinске kamne, mlinске ščare, mlinске ošt, sejalnice, mlinška sita, mlinске kleepe, elektromotor 10 HP, 7 HP inozemski, ugodno prodaja Kovarčič, mlinar, Novo mesto.

MLIN KOVACIČ v Novem mestu obseva vse kmete in dobavitelje vsakovrstnih žit. Da lahko zamenjajo žita za kvalitetne izdelke.

OBVESTILA

Ke po želji v moko, zdrob itd. vsaki dan v rednem delovnem času.

PRDAM STAVBO, v kateri je fotografski lokal: Anton Klemenč, Ulica heroja Starine 4 Crnomelj.

KINO

»KRKA« NOVO MESTO: od 14. do 16. jan. francoski film »Ko bi val fantje sveta«. Od 17. do 20. januarja poljski film »Kanal«. CRNOMILICA: 14. in 15. jan. francoski film »Podzemje Pariza«. 17. in 18. jan. češki barvni film »Glasba z Maraa«. 21. in 22. jan. kitajski film »Prehod preko reke Jang-čce«.

METLIKA: 14. in 15. jan. francoski film »Stopnice za služinčad«. 18. in 19. jan. »To je ljubezen«. KOSTANJEVICA: 19. jan. ameriški film »Prelomnica«.

TREBNJE: 18. in 19. jan. ameriški film »Baranova jeza«. Predstava v nedeljo ob 14. in 16. uri. »ROG« STRAZA: 18. in 19. jan. ameriški barvni film »Dr. v hili«.

DOL. »TOPICE: 18. jan. ameriški barvni film »V hili«. 19. jan. francoski film »Afera Mauric-«.

MALOGLASI

PRDAM DEVET MESECEV starega psa, nemškega ovčarja in pasjo hiško. Naslov v upravi Dolenjskega lista (18-58)

GAŠLIŠKO DRUŠTVO NOVOVEKESKIH ugodno prodaja klavirsko harmoniko (80 basov in register), violino, bas, krilni rog (tenor), trombon (pozavno), B klarinet in B jazz trubo. Vsi instrumenti so v dobrem stanju. Ogled vsak ponedeljek in četrtek od 15. do 18. ure v mestu Novotoku.

KUHINJSKO KREDENO prodaja Drago Hadl, Zagrebca 10, Novo mesto.

PRDAM ENODRUŽINSKO HIŠO v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (21-58)

DVOSEBNO STANOVANJE s pritiklinami v novi stavbi v Metliki, delno vseljivo tokaj, prodaj R. Romančič, Novo mesto.

SIVILJO začasno zaposlitev išče Hotel Kandija. Plača in ostali pogoji po dogovoru.

PRDAM NJIVO na kapiteljskem hribu (4500 kv. m). Naslov v upravi lista. (21-58)

MLINARI, POZOR! Mlinске kamne, mlinске ščare, mlinске ošt, sejalnice, mlinška sita, mlinске kleepe, elektromotor 10 HP, 7 HP inozemski, ugodno prodaja Kovarčič, mlinar, Novo mesto.

MLIN KOVACIČ v Novem mestu obseva vse kmete in dobavitelje vsakovrstnih žit. Da lahko zamenjajo žita za kvalitetne izdelke.

ZAHVALE

Podpisani sem se zdravil na odloku TBC Splošne bolnišnice v Novem mestu. Celotnemu kolektivu zdravnikov sem dolžan izreči iskreno zahvalo za pomoč, ki so mi jo nudili, zlasti pa dr. Smerčič, Zakrajški in dr. Trobiš. Zahvaljujem se tudi streežnemu osebju. Vsem želim srečno Novo leto 1958.

Alojzij Pečarič, Curlik pri Metliki.

Vsem, ki ste našega dragega moža in očeta

FRANCA KREŠETA iz Novega mesta

spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in vence, iskreno hvala! Posebej zahvalno sem v gozdu napadli neznanici in mu strelom poškodovali levo nogo. Zupančič Antona, posestnika iz Vranovčev, je slabournu hčerka vrgla s peči in si je zlomil levo nogo. Novak Amalija, posestnica iz Zabrada, si je z nožem poškodovala prst leve roke. Kastelica Ivana, posestnica s Pristave, je sestra polila z vrelo vodo po desni nogi. Komljanec Alojz, sin posestnika iz Zloganja, si je v gozdu napadli desno nogo. Janežič Ciril, sin posestnika z Vrha, je padel in si poškodoval desno koleno. Avsec Anton, skladišnik iz Smehele, je na poti v službo padel in si poškodoval rebra. Jeniču Francu, sinu posestnika iz Brusnice, je vrela poškodovala desno nogo. Dular Ivan, sin posestnika s Kratine, je padel z odrca in si poškodoval glavo. Mihalič Stanko, uslužbenec iz Novega mesta, je padel s koleca in si poškodoval glavo.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVO MESTO

V času od 4. do 11. januarja je bilo rojenih 13 dečkov in 12 deklic. Poročili so se: Franc Grlica, železničar z Jelš, in Marija Garbič, učiteljica s Stange. Franc Glivai avtomobilnik s Potovrha, in Frančiška Derganc, delavka iz Zaloga. Franc Derganc, delavec z Jabjana, in Frančiška Radovan, delavka z Dol. Kamenc. Jože Gramc, mizarški pomočnik iz Novega mesta, in Martina Zupančič, delavka iz Regere vasi.

Umrlj so: Amalija Kol, delavka s Harinje vasi, 28 let, Jože Mikec, kmet iz Irče vasi, 67 let, Gabrijel Veliko, upokojenec iz Kočevja, 73 let, Ana Popovič, gospodinja s Suhorja pri Metliki, 89 let.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Popovič Ana, posestnica s Suhorja, je doma padla in si poškodovala levo nogo. Zugiša Staneta, blagajnika iz Dobravice, si je v gozdu napadli neznanici in mu strelom poškodovali levo nogo. Zupančič Antona, posestnika iz Vranovčev, je slabournu hčerka vrgla s peči in si je zlomil levo nogo. Novak Amalija, posestnica iz Zabrada, si je z nožem poškodovala prst leve roke. Kastelica Ivana, posestnica s Pristave, je sestra polila z vrelo vodo po desni nogi. Komljanec Alojz, sin posestnika iz Zloganja, si je v gozdu napadli desno nogo. Janežič Ciril, sin posestnika z Vrha, je padel in si poškodoval desno koleno. Avsec Anton, skladišnik iz Smehele, je na poti v službo padel in si poškodoval rebra. Jeniču Francu, sinu posestnika iz Brusnice, je vrela poškodovala desno nogo. Dular Ivan, sin posestnika s Kratine, je padel z odrca in si poškodoval glavo. Mihalič Stanko, uslužbenec iz Novega mesta, je padel s koleca in si poškodoval glavo.

V širino in globlje!

Zapiski s konference komunistov občine Trebnje

nizacij, ki so bile vse preobčev v sprejemanju novih članov. Tako so često zahtevale politično in ideološko že zbrajenejša človeka-komunisti, namesto da bi čepale nove kadre iz vrst mladine. Delovni mladi ljudje, ki so aktivni v mladinski organizaciji ali v SZDL in drugih množičnih organizacijah ter imajo napreden pogled na svet in našo družbeno stvarnost, se ob vsestranski podpori etajčjih komunistov razvijali v dobre člane ZKJ. V tem pogledu pa je bilo storjeno malo, saj je bilo v zadnjih treh letih sprejelih v Zvezo samo 14 novih članov, medtem ko je bilo izključenih več.

Med razpravo je govoril tudi tov. Pirkovič, ki je predvsem kritično omenil odnos komunistov do množičnih organizacij, zlasti do mladinske in poudaril, da morajo komunisti težišče svojega dela dati prav na razne množične organizacije in društva in preko njih razširjati svoje ideje in cilj — izgradnjo socializma. Nadalje morajo razvijati gospodarstvo v občini in skrbeti za napredek kmetijske proizvodnje. Kmetijska proizvodnja pa je nizka, kar je predvsem posledica primitivne obdelave in nepoznavanja sodobnih agronomskih pripomočkov in izsledkov. V Kmetijski zadruzi je večanjnih 1307 kmetijskih gospodarstev ali 40 odstotkov. Prav za dvig kmetijske proizvodnje je pa nujno potrebno vsakovredno delo komunistov.

Na konferenci so obravnavali tudi razvoj in krepitve obrtnih delavnic v občini. Ker za razvoj industrije trenutno ni pogojev, je treba toliko bolj razširjati obrtne obrate in tako nuditi tudi več možnosti zaposlovanja.

Dejo komunistov se odraža tudi v organih oblasti. Tako je 20 članov Zveze komunistov članov Oblo in raznih svetov pri ljudskem odboru. Vse prenešo pa je komunistov v krajevnih odborih. Komunisti so pravilno razumeli svojo vodilno vlogo, ki jo imajo pri pojanjevanju in v borbi za izgradnjo socializma.

Kritizirano je bilo pojmovanje posemnežnih osnovnih orga-

IZ SUHE KRAJINE

Suhokrajnska mladina se zanimava za tehniko. Nad 60 mladincev se želi usposobiti za šoferje — emsterje in traktoriste. Občinski odbor ljudske tehnike bo to zimo organiziral tečaj s predavanji iz motoroznanstva in prometnih predpisov. Upamo, da bomo do spomladi s podporo Okrajne zadrzne zveze in Okrajnega odbora ljudske tehnike dobili vozilo, da bo tudi praktičen del tečaja izvedljiv.

Kmetijske zadruge so uspešno zaključile tritretletno poslovnanje. Pri vseh zadruzah se je povečal promet v primeri z istim razdobjem v letu 1956. Največji porast prometa je dosegla KZ

jela vrsto sklepov za bodoče leto. Konferenca je ponovno potrdila, da so komunisti v občini s svojim delom vodilna sila v borbi za socializem, kar dokazuje vsakovredno delo in uspehi.

Na konferenci so izvolili nov 15-članski občinski komitej in delegate za okrajno konferenco ZKJ v Novem mestu.

„Pomoč“ in pomoč

Televadno društvo Partizan v Novem mestu je ob zaključku leto predložilo televadno akademijo. Polpodine je bil nastop za šolsko mladino in pionirje, zvečer pa za odrasle. Klub iz točkam programa se je spored hitro odvijal in ni bilo nobene zadržanosti. Zadovoljni so bili predstavi in burnim pleskanjem nagradila nastopajočih. Za uspeh nastopi zasluži novomeško društvo vse pohvalo. O nastopu bomo še poročali.

S pripravami za akademijo je imelo društvo precej težav, od katerih pa naj javnosti omenim le eno — najvažnejšo. Društvo je za nastop potrebovalo drese, katerih še nima, zato se je obrnilo po pomoč na bratsko društvo Partizana — Narodni dom v Ljubljani. Odnos nekaterih predstavnikov tega društva pa je bil zelo čuden in so našo prošnjo za izposloje dresov zavrnili, češ da so predragoceni itd. Dobili smo le drese za pionirje. Tudi ironična pripomba vidnega člana društva Narodni dom »All v Novem mestu se vedno delate po starem« (misli je na akademijo) je dala čutili protest proti vsestranosti v telesni kulturi. Ali smo se morda po predstavi zadovoljni gledalci. Mladina je pri prvi predstavi v burnim pleskanjem nagradila nastopajočih. Za uspeh nastopi zasluži novomeško društvo vse pohvalo. O nastopu bomo še poročali.

S pripravami za akademijo je imelo društvo precej težav, od katerih pa naj javnosti omenim le eno — najvažnejšo. Društvo je za nastop potrebovalo drese, katerih še nima, zato se je obrnilo po pomoč na bratsko društvo Partizana — Narodni dom v Ljubljani. Odnos nekaterih predstavnikov tega društva pa je bil zelo čuden in so našo prošnjo za izposloje dresov zavrnili, češ da so predragoceni itd. Dobili smo le drese za pionirje. Tudi ironična pripomba vidnega člana društva Narodni dom »All v Novem mestu se vedno delate po starem« (misli je na akademijo) je dala čutili protest proti vsestranosti v telesni kulturi. Ali smo se morda po predstavi zadovoljni gledalci. Mladina je pri prvi predstavi v burnim pleskanjem nagradila nastopajočih. Za uspeh nastopi zasluži novomeško društvo vse pohvalo. O nastopu bomo še poročali.

Zabavni večer v Novem mestu

Prosvetno društvo DUŠAN JEREB pripravila svoj prvi zabavni večer. Program bo ponesnet na trak in ga bodo kasneje reproducirali v Radiu Ljubljana. Med program bodo prirediljivi; uvztili tudi reklamo za nekatera domača podjetja. Zabavni večer bo prvi dni februarja.

Zabeležite si naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, p. p. 33

Te dni so se v Zuzemberku sestali upravnik in predsednik kmetijskih zadrug Dvor in Zuzemberk in sklenili, da nekmetijske dejavnosti ločijo od kmetijske zadrug in kmota-proizvajalca. Kmetijske zadruge bodo imele več časa za razvijanje sodelovanja med zadrugo in proizvajalcem in bodo s tem močno vplivale na izboljšanje proizvodnje.

Milan Senica

Ivo Pirkovič

Kako je umrla cesarska cesta

1

Janez Trdina se v svojem planju rad vrača k dolenskim drvarjem, ki so odhajali za kruhom v hrvaške gozdove, pa tudi k tovornikom, ki so vozali slavonsko žito po znameniti dolenski trgovski poti v Ljubljano in Trst. Čudno pa je, da ni Trdina nikoli spoznal, da sta ta dva gospodarska pojma sredi prejšnjega stoletja tesno povezana. Ko je leta 1862 stekla železnica iz Zidanega mosta tudi proti Zagrebu, je prišlo namreč v dolini Krke do usodnega gospodarskega propada, obubožani tovorniki pa so se reševali na delo v gozdove okraj Gorjancev.

Cesta po dolini spodnje Krke je bila še v sedemnajstem stoletju prehodna domala le za pešca in otovorjenega konja novomeških potujočih kupecov, kot sta bila tržaška priseljenca Candus in Pamfil, ki sta prodajala po farovžih in gradovih sol, polenovko, slanike, cimel, poper in muskatne dišave. Težja bremena, postavim skodle in deske, so prevažali še splavarji po Krki, kakor že v rimskih časih ali, po grškem geografu Strabonu celo tudi prej. Še leta 1858 je kranjski vicedom, ki je upravljal deželno gospodarstvo, zatrjeval, da je potrebna dolenska cesta samo domačinom, da vozijo po njej svoje pridelke, zato naj jo popravljajo tisti, ki jo uporabljajo.

Sele v dobi Martije Terezije je po letu 1750 zgradil Jožef Gabriel Buselet vojaško cesto iz Ljubljane preko Gorjancev do Karlovca v Vojni krajini. Kmalu je stekla lahka moderna cesta tudi od Novega mesta proti Zagrebu. Z njo, ki ni šla več, kot stara, skozi Brusnice in mimo kostanjeviške mitnice v Orehovici, se je odprla možnost trgovstva pot iz tržaške luke na Sisek, kjer se je navezala

zopet na vodno pot po Savi. Iz Siska so odhajale odslej na Trst nenehoma karavane težkih voz s slavonskim žitom, nazaj pa s kolonialnim in industrijskim blagom. Promet se je cepil — morda tudi zato, da so se tovorniki izogibal predragim mitnicam — deloma tudi na stranska pota, na Karlovec in Novo mesto pa na Krško, Sevnico in po dolini Mirne, od Novega mesta tudi po dolini gornje Krke.

Terezijansko cesto smo še po prvi svetovni vojni imenovali

Kmetje so služili tudi s priprezanjem ali s »furažtom« (Vorreiten), kakor živi beseda na Dolenskem se danes. Ceste so bile takrat speljane še v hude klance, ki jih vprege niso zmagovale same. Pod klanci so se odpirale krčme z velikimi hlevi. Tam so dobivali vozniki, ki so s težkimi parizarji vozili navadno v konvojih, tudi pripragi in puščali v krčmah srebrne tolarje. Sentiernerčan je zahteval sredi prejšnjega stoletja za priprago na vrh rateškega klan-

je ožvela, kuharica se je z nožem zapodila v kurnik, gospodar si je nataknil svež prepasnik, znašel kozarce in vlačil iz kleti. Vozniki so se preobuli v nedeljske čevlje. Pri bokalu so padle tudi karti in včasih se je zgodilo, kakor Jakobu Gregoriču (po hišnem izročilu potoncu puntaškega vojskovodje III. je Gregoriča), ki je prevzel gospodarstvo na Dolenti Brezovici pri Sentiernju leta 1827 in se kar dvakrat z vzgarjenja na Trst »kot poparjen kuža vtihotapil pri zadnjih vratih v domačo hišo s samim bčem,« kot beremo v hišni kroniki. Dvakrat so svobodnjaka na nekdanjem gruntu izumrlih plemenitih Gallenbergov potegnili na suho bratje, župnik Franc v istrskem Tinjanu, kaplan Jože na Catežu pri Trebnjem in Florjan, ki je bil profesor zgodovine v Trstu.

(Za uporabo arhiva lepa hvala g. Benonu Gregoriču, znanemu bivšemu drogeristu v Ljubljani.)

BOGDAN BORČIČ: Nekdanja gostilna Taborski na Ratežu — v časih cesarske ceste je bila tu donosna postojanka.

»cesarsko cesto«, v sto let starih papirjih pa sem našel zapisano tudi »trgovska cesta«. Ob novi veliki dolenski trgovski poti so oživel tudi manjši kraji. Cerkveni mlinar Suller v Sentiernju uvaža za potrebe farnih vseh velike količine pšenice iz Siska in Karlovca. Voznikom iz Siska plačuje goldinar 20 krajcarjev za vrečo, iz Karlovca po goldinarju, tovor pa je štel vsaj 22 vreč. Dinar je zaslužil takrat 20 kr na dan, če je delal »od vida do vida«, obrtnik pa 30 do 40 krajcarjev.

ca goldinar, do vrha Kapitljskega merofa 1 gl 57 kr, če je šel še v Kače ride, 2 gl 30 kr; čez Cerkljanski klanec proti Brezicam je veljala pripraga iz Sentiernja 1 gl 40 kr. (Goldinar je štel takrat 60 kr.) Vozniki so ostajali s težkimi vozmi, pod katerimi so viseli široki predali z oblačili in brašnom, na cesti cele tedne, varčno bogateli. »Tudi lahkomišeno živeli. Ze daleč pred vasjo so z veseljem pokanjem z biči označevali svoj prihod, kakor pripovedujejo ljudje še danes. Krčma

50 milijonov dinarjev izkupička je v 7 dnevih dalo predvajanje francoskega filma... in bog je ustvaril žensko z Brigitte Bardot v glavni vlogi. Vrtili so ga v New Yorku...

Jože Dular: ZAPISKI STAREGA GROBARJA

10. julija.

Vsepopsood so nalepljeni plakati, s katerimi pozivajo Italijani partizane, da se do srede tega meseca predajo in jim izročijo orožje. V tem primeru jim je življenje zagotovljeno, če pa se ne vrnejo na domove, jim bodo kot upornikom, hiše zažgali, svojce pa določili za talce oziroma odpeljali v internacijo.

Grozno je to. Človek si ne more misliti, kako daleč seže podivjanost in krvočelnost laških ljudi.

11. julija.

»Stari, kaj pa delaš zmerom na podstrešju?« mi je včeraj rekla žena. »Bojim se, da nimaš tudi ti kje kakkega zlodja, kot ga je imel Križajev. Si videl: fant v hosto, stari v barake, drugi pa še čakajo, da jih bodo odpeljali. In povrh še razdejane v hiši. Povem pa ti, da če mi ti ali pa Martin zagodeta kaj takega, da vama oči izpraskam in glavo razkoljem! Prav nič me ni volja, da bi mene, Kristino, in oba otroka vlačili po laških taboriščih. Če sta že vidva, norca, pa bodita! Toda jaz, toda Kristina...«

»Ze prav, ze prav,« sem komaj pretrgal hudournik njenih besed, »kar pomiri se, Katra! Nobenega topa nisem zavlekel na podstrešje in, kot se mi zdi, Martin tudi ne. Zaradi naju lahko kar mirno spiš.«

»Kaj pa potlej zmerom rogovliš tam gor?«

»Gledam. Ljudi in Lahe gledam skozi lino, kjer so bili še predlaskim globli. Kot skozi daljnogled jih vidim.«

»Uh, norec! je zasmehla vame. »Se mi je kar zdelo, da je tudi tebi udarilo na možgane.«

»Če mi tudi je, ti, Katra, se kar lepo pomiri. Nobenega topa ni na podstrešju, zares ne!«

»Se norca se zdaj brijes, divjak!« je rekla užaljeno.

»Te bo že minilo.«

»Tudi jaz se bojim, da me bo,« sem ji odvrnil in odšel na dvorišče.

Dnevnik bom pa rajši skril drugam. Ne vem, če je varen na podstrešju. Nočem, da bi prišel Lah ali komu nepoklicanemu v roke. V čebelnjaku ga bom zataknil med stare panje.

Toda prej moram zapisati še to (zdaj, ko mojo staro že toliko skrbi orožje).

Včeraj popoldne je mimo hiše z volji pripeljal Golobov Rude.

»V zidanico morate, da boste oddali tisto puško Križajevemu,« je rekel, ko se je prepračil, da nihče ne prisluškuje. »Njegovo so, kot sami veste, odnesli Talijani. Jutri po južini vas bo čakal v vinogradu.«

»Pa zdaj, ko je nevarno, zdaj, ko Lahji na vsakega streljajo?« me je prav resno zasrbelo.

»Vseeno. Iti morate! Čaka vas bo,« mi je spet rekel in pognal vole.

O Kristus nebeski! Prav nič me ne veseli iti v vinograd. To se pravi, da ne vem, če se bom sploh živ vrnil domov.

Takoj zdajle bom nesel dnevnik v čebelnjak.

12. julija

Prelomil sem svojo obljubo, da ne bom pozdravljal Lahov. Danes sem jih in še prav po fašistično.

Ko sem po južini s praznim barilcem rinil v vinograd, me je nenadno ustavila laška patrolja. Moram reči, da sem se pošteno prestrašil in da jim, ko sem prišel k sebi, nikakor nisem mogel dopovedati, da grem v vinograd. Bolj ko sem jim kazal ključ od zidanice in trkal na prazen barilec, bolj so me suvali in podili nazaj. Takrat sem se šele spomnil, kaj in kako je treba pri teh ljudeh. Položil sem barilec na tla, stegnil desno roko in zakričal, kar sem menda že najmanj stokrat prebral na Cvirnovi hiši: »Roma doma! Eviva il rel Eviva il Ducele!«

Vojaki so prasnil v smeh in tudi jaz se nisem mogel zadržati resno.

»Avanti!« je rekel eden izmed njih, ki je po smehu prvi prišel do sapa. Hkrati je brcnil moj barilec po bregu. Planil sem za njim in moralo je biti menda prav smešno videti, kako sem s svojo čotavo nogo poskočeval za okroglo posodo, dokler se ta ni ustavila v leskovem grmovju.

Potem mi vojaki niso več branili v vinograd.

Križajev me je res čakal. Jaj, kakšen je bil Kosmat in shušjan, da sem ga komaj spoznal. Dal sem mu puško in kos kruha, ki sem ga imel v žepu. Vse ve, kaj se je te dni zgodilo pri njih in v vasi. Pravi, da bo zdaj puška govorila namesto njega.

Oddahnil sem se, ko je izginil v hosto in me pustil samega. Saj bi se rad z njim pogovarjal, toda človek nikoli ne ve, če v kakli zaseedi ne preži laška patrolja.

15. julija

Vse je vzemirnjano. Partizani se niso predali. Zdi se, da bodo zdaj laške grožnje postale resnica.

Vse polno vojaštva gre skozi vasi. Na obeh straneh Krke se pomikajo proti Toplicam in Soteski. Kraljevska vojska, fašisti, sardinski grenadirji, gozdna milica, karabinerji, topničarji, tankisti... Govore tudi, da prodirajo Talijani iz Ljubljane, Kočevja in Bele krajine. Baje bodo očistili Rog, kamor so se zatekli partizani.

Grozni časi se bližajo.

V vinograde in na njive nas ne puste več. Pa saj tudi ni varno. Mimogrede te lahko kdo ustrelil. Zato skoraj ves dan sedim v sobi. Se psa sem zapri v svinjak. Včeraj je Cvelbarjev Muri obljaval vojaškega konja, pa je oficir potegnul revolver in psa na mestu ustrelil.

17. julija

Cvirnov Filip se mi gnusi, da bi ga pohodil ko črva. »Izdajalec! Spion laški!« sem mu zabrusil, ko mi je zjutraj veselo povedal, da so tudi Gričeka odpeljali vojaki.

Tokrat: 343 rešitev!

V nedeljo popoldne je komisija naše uprave in povabljenih naročnikov Dolenskega lista, v kateri sta sodelovala tov. Božena Jordan in tov. Franc Savrič iz Novega mesta, izbrala izmed 343 poslanih rešitev 10 najprejrejših. Oznaki na križanki je bil prav dober in toliko rešitev pravzaprav nisem pričakovali, zlasti še ne, ker je bila križanka sorazmerno težka.

- 1. Ciril Vrščaj, Vojna vas 22 pri Cramolju — 3.000 din;
- 2. Marjeta Tratnik, Glavni trg 32, Novo mesto — 2.000 din;
- 3. Mileš Omerzel, Cankarjeva 5, Metlika — 1.000 din.

Knjžina darila so pa dobili: 4. Fani Kamnik, Ljubljana, Gornji trg 24 (F. Barbieri: Crna internacionala); 5. Kirar Franc, Podgrad, p. Stopiče (F. Bevč: Iskra pod pepelom); 6. Sepie Draga, Stari trg, p. Trebnje (F. Barbieri: Crna internacionala); 7. Miheleca Filipič, Višja gospo-

dijska šola Groblje pri Domalah (S. Lewis: Babbitt); 8. Zalika Soba, Portorož 225 (V. Majakovski: Pesmi); 9. Marta Sila, Novo mesto, Kastelceva 2 (B. Zupančič: Sedmina); 10. Marija Skala, Gozdarsko-lesna po-

PARTIZANSKA DOBRA VOLJA

V nekem poročilu Soške brigade, v katerem so kritizirali nekatere tovarise, ker so premalo pazili na porabo streliva, je bilo med drugih napisano tudi naslednje: »...kot primer prevelike potrošnje municije bomo navedli naš III. bataljon, ki je pri napadu na sovražno patrolo izstrelil 620 metkov, s končnim uspehom — osvobodil je eno kravo, in še ta je sama pobegnila...«

STANE FINK je znan novomeški pianist. Ima pa tudi svojega konjička — šah. Še vedno sodi med najboljšje novomeške šahiste, čeprav je zadnje čase malo popustil. Ob neki priložnosti ga je lani akademik, slikar Lojze Perko takole upodobil

slovna zveza Novo mesto (Svet humorja in satire). Izrebanec smo denarne in knjižne nagrade poslali po pošti, novomeške izrebanice pa prosimo, da dvignete nagrade v upravi Dolenskega lista.

NEKAJ OKROGLIH

Mile je bil »neranjiliv«, pa se je zato čestokrat po nepotrebnem izpostavil sovražnim kroglam. Mnogo borb je tako doživel pa nikoli ni bil ranjen. Nekoč ponoči pa ga je krogla le opazila. In kako se je »izgovoril« Mile? »Seveda, tema je bila, krogla pa se je izgubila! Podnevi me gotovo ne bi našla!«

OBUPANEC

»Veš, pustila me je, nič več me ne ljubi. Skočil bom iz petdesetega nadstropja...«

MED SOSEDI

»Ne bodite hudi, ker je moja kokoš začla v vaš vrt in izključevala mlado salato.«

PREPOZNO

»Veš, Jožica, sinoči sem se spoznala s fantom, ki ni še nikoli poljubil dekleta.«

ZASLUŽNA PUŠKA

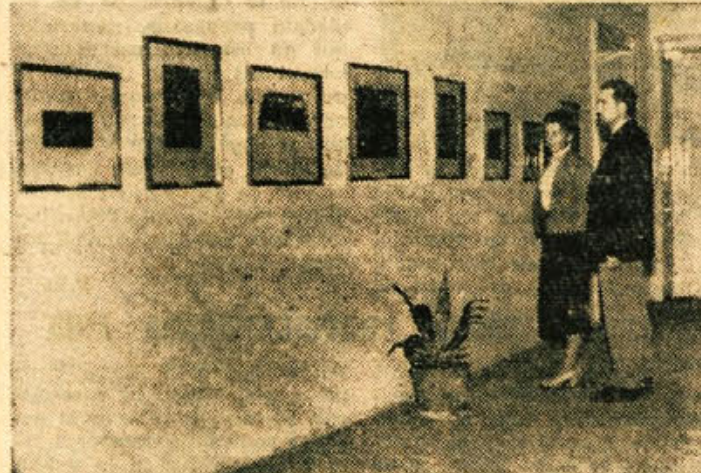
»Bradat hribovec na divjem ameriškem zapadu kaže tujcu svojo puško in jo hvali: »Res ni tale pihalnik lep in ne kaka zgodovinska redkost. Res pa je prisilil že štiri moške, da so poročili moje hčerke!«

DOKAZ LJUBEZNI

»Moje misli so vedno pri vas!«

NAROCAJTE IN ŠIRITE

DOLENJSKI LIST!

Solska umetniška galerija v Kostanjevici

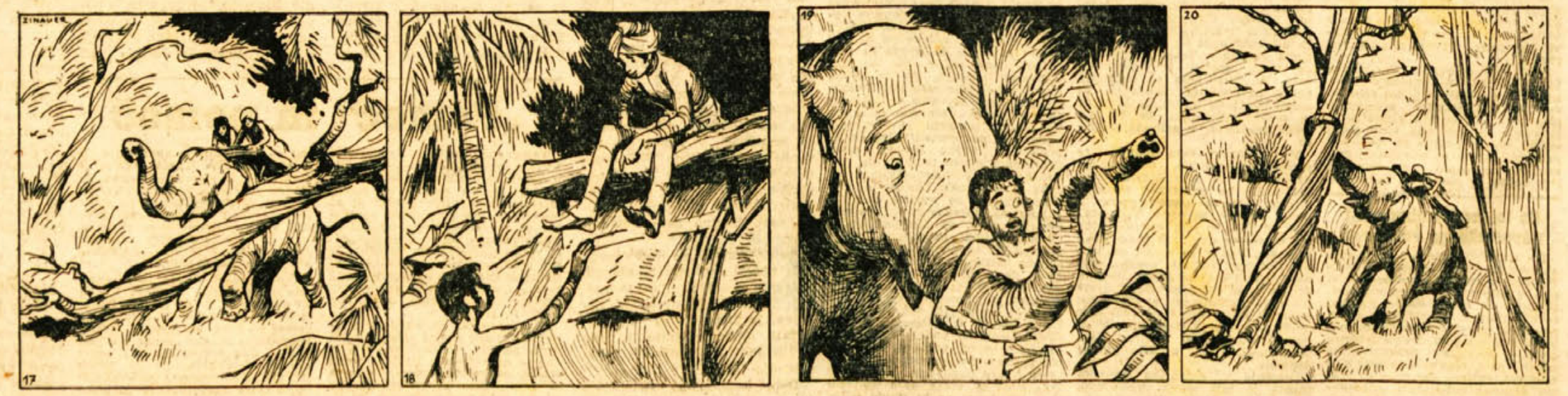
POSREDOVANJE

Dva minerca partizana sta vložila pod tračnico mino in se medtem, ko sta čakala na vlak, umaknila precej v stran. Mina je bila namreč na električni vžig. Se pred vlakom pa je pristopila po progi sovražna patrolja. Za čudo, čeprav je bila mina zakamuflirana so jo sovražniki odkrili. In ker je bila razpisana nagrada za tistega, ki najde mino, so se sovražniki začeli med seboj prepirati, kdo je mino odkril. Celo tako daleč so šli, da so začeli drug drugemu groziti z orožjem.

Oba minerca partizana sta vte to opazovala od daleč. Pa pravi eden: »Se potokli se bodo. Takoj moram posredovati!« In je sprožil — na progi pa je odjeknila silna eksplozija... (iz revije BOREC)

...in zdaj hoče še sod, da bi zbiral deževnico!

17. Drevje se je upogibalo in hreščalo, veje so se lomile in videla sva opice, ki so bežale z dreves na drevesa. Kričala sva Karliju, naj se umiri, a je divjal dalje, ko da je zblaznel. Videla sva čudna rogata bitja, kako so skakala in bežala. Potem se je pred nami podrla drevo in za trenutek je zatrepetala vsa džungla. Karli je zadržel, kakor da ga je spretelata zona, in obstal. Začel sem ga ogovarjati, toda Karli je stresel z glavo; ogovoril me je enkrat in mi zapovedal, naj vzdigne glavo. Ubogal me je in zlezal sem po trobcu z njega.

18. Brat je govoril z menoj s Karijevega hriba: »Zdaj pa že vem, kaj se je zgodilo. Jesen je in mesečna noč. Čas, ko leže medvedi v temnih sencah dreves in žro mahulo (sladek rastlinski sok). Najbrž je pod drevjem spal kak medved in Karli se je zalezel vanj. Medved je presenečen planil pokonec in Karliju razpraskal trobec. Ko bi bil Karli popolnoma buden, bi bil medveda usmrtil, ker pa je drmal, so mu pretres, nenadno napad in bolečina v trobec nagnali tak strah v nose, da je od groze pobesnel in zdvijal skozi džunglo.«

19. Se enkrat sem mu položil roko na trobec in se prepričal, da mu res krvavi. Začel sem ga ogovarjati. Karli ni zdaj več nejevoljno stresal z glavo, temveč je mirno poslušal. Dejal sem mu, da mi je zaradi njegovega trobeča zelo hudo, a da mu ne morem pomagati. Potem sem ga poskušal spraviti nazaj na stezo, a Karli je stresel z glavo, kar je pomenilo: »Ne! Zlezal sem mu spet na hrbet.« Če se noče vrniti na stezo, je dejal moj brat, »mu zakričeva veliki klic, da si bo naredil pot skozi džunglo.«

20. Res sva storila tako in Karli je takoj vzdignil krvaveč trobec ter podri prvo drevo in nato še drugo in tretje. Tedaj sva zasilila nad seboj frfotanje ptičjih jat, pod seboj topotanje živalskih čred, v drevnih vršičih pa blebetanje opic. Z vsemi štirimi sva se oprijemala slonovega hriba. Kmalu smo bili spet na stezi, tri milje bliže doma od kraja, kjer je Karlija splašil medved. In veste zakaj se ni hotel vrniti nazaj? Zato, ker nobena žival ne gre več tja, kjer je izgubila svoj ponos. Kajti bati se pomeni izgubiti svoj ponos.